

Ειδική έκθεση

Ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών στην ΕΕ

Χρήσιμη η στήριξη από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, αναπόδεικτος όμως ακόμη ο αντίκτυπός της

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Περιεχόμενα

	Σημείο
Σύνοψη	I-VIII
Εισαγωγή	01-21
Τα βασικά χαρακτηριστικά των υπηκόων τρίτων χωρών στην ΕΕ και η ένταξή τους	01-05
Οι κύριες δραστηριότητες της ΕΕ για την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών	06-19
Το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης είναι ένα από τα χρηματοδοτικά μέσα που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της ένταξης	07-16
Έγγραφα πολιτικής της ΕΕ για την ένταξη και πρόσφατες εξελίξεις στον τομέα της μετανάστευσης	17-19
Αρμοδιότητες της Επιτροπής και των κρατών μελών όσον αφορά τη διαχείριση του TAME	20-21
Εμβέλεια και προσέγγιση του ελέγχου	22-27
Παρατηρήσεις	28-99
Ο τρόπος αξιοποίησης του TAME για τη χρηματοδότηση μέτρων ένταξης είναι σαφής, αλλά υπάρχει κίνδυνος η διοικητική πολυπλοκότητά του να περιορίζει την προστιθέμενη αξία του	28-53
Το νομοθετικό πλαίσιο παρέχει σαφή βάση για την παρέμβαση του TAME	29-31
Το επίπεδο στήριξης των μέτρων ένταξης στο πλαίσιο του TAME είναι χαμηλό σε ορισμένα κράτη μέλη σε σύγκριση με τη χρηματοδότηση από άλλες διαθέσιμες πηγές	32-34
Όσον αφορά τα μέτρα ένταξης, υπάρχει κίνδυνος η πολυπλοκότητα των διοικητικών διαδικασιών που πρέπει να διεκπεραιώσουν τα κράτη μέλη να περιορίσει την προστιθέμενη αξία του TAME	35-39
Οι προσεγγίσεις που ακολούθησαν τα κράτη μέλη είναι ενδεικτικές ουσιαστικών διαφορών	40-47
Περιορισμένος συντονισμός μεταξύ των ταμείων της ΕΕ κατά την περίοδο 2014-2020, αλλά καλύτερη οριοθέτηση την περίοδο 2021-2027	48-53

Τα μέτρα ένταξης εξυπηρετούσαν τον σκοπό τους, αλλά δεν προσαρμόζονταν συστηματικά στις ανάγκες των επιμέρους ομάδων, και τα έργα ως επί το πλείστον παρήγαγαν τις προβλεπόμενες εκροές 54-77

Οι δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν ανταποκρίνονταν στις ανάγκες ένταξης 56-57

Ο βαθμός προσαρμογής των μέτρων ένταξης στις ανάγκες συγκεκριμένων ομάδων διέφερε μεταξύ των κρατών μελών 58-61

Μολονότι η αναγνώριση των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων των ΥΤΧ αποκτά ολοένα μεγαλύτερη σημασία, η στήριξη από το TAME στον τομέα αυτό είναι οριακή 62-69

Τα έργα πέτυχαν σε γενικές γραμμές τις αναμενόμενες εκροές τους, ωστόσο οι εκτιμήσεις κόστους ήταν ανεπαρκείς 70-77

Αν και γίνεται στο πλαίσιο ενός δομημένου συστήματος, η παρακολούθηση των εθνικών προγραμμάτων χρηματοδότησης στο πλαίσιο του TAME ήταν δύσκολη 78-99

Η Επιτροπή εξετάζει τα στοιχεία των κρατών μελών στο πλαίσιο ενός δομημένου συστήματος, αλλά η ποιότητα των δεδομένων εξακολουθεί να μην είναι δεδομένη 79-82

Στις περισσότερες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη δεν αύξησαν τις τιμές-στόχο τους, όσον αφορά τον αριθμό των συμμετεχόντων και τα αποτελέσματα, κατ' αναλογία προς τις αυξήσεις του προϋπολογισμού για την ένταξη της περιόδου 2021-2027 83-87

Η συμβολή του TAME στον τομέα της ένταξης είναι δύσκολο να αξιολογηθεί 88-99

Συμπεράσματα και συστάσεις 100-104

Παραρτήματα

Παράρτημα I – Αποτελέσματα της επισκόπησης των υπό επιμερισμένη διαχείριση έργων της περιόδου 2014-2020 που επιλέξαμε

Παράρτημα II – Επιλεγέντα έργα της περιόδου 2014-2020

Συντομογραφίες

Γλωσσάριο

Απαντήσεις της Επιτροπής

Χρονογραμμή

Κλιμάκιο ελέγχου

Σύνοψη

I Η επιτυχής ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών σε μια νέα χώρα προϋποθέτει την εμπλοκή όχι μόνο των ίδιων των μεταναστών αλλά και της κοινωνίας υποδοχής. Τα διαθέσιμα στοιχεία δείχνουν κοινωνικοοικονομικές αποκλίσεις μεταξύ των υπηκόων τρίτων χωρών και των πολιτών της ΕΕ, ιδίως όσον αφορά τον κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού και τα ποσοστά ανεργίας. Ένα από τα χρηματοδοτικά μέσα που χρησιμοποιεί η Ένωση για τη στήριξη μέτρων ένταξης των μεταναστών είναι το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης. Τα κεφάλαια που διέθεσε το ταμείο αυτό για μέτρα ένταξης που περιλαμβάνονται στα εθνικά προγράμματα των κρατών μελών ανήλθαν συνολικά σε περίπου 1 δισεκατομμύριο ευρώ την περίοδο 2014-2020 και αυξήθηκαν σε περίπου 1,9 δισεκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2021-2027.

II Εξετάσαμε κατά πόσον η Επιτροπή και τα κράτη μέλη, εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων τους, αξιοποίησαν κατά τρόπο άρτιο και αποτελεσματικό το ταμείο για την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών κατά τη διάρκεια των δύο περιόδων προγραμματισμού (2014-2020 και 2021-2027). Επιλέξαμε να ελέγξουμε το θέμα αυτό, αφενός, λόγω της σημασίας που του αποδίδεται στην ΕΕ και, αφετέρου, λόγω του ύψους των σχετικών κονδυλίων από τον προϋπολογισμό της. Η έκθεσή μας συμπληρώνει παλαιότερους ελέγχους του ΕΕΣ σχετικά με την ενωσιακή μεταναστευτική πολιτική. Επιδίωξή μας είναι οι εργασίες μας να χρησιμεύσουν καταλυτικά στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη στο πλαίσιο των προσπαθειών τους για αποτελεσματικότερη υλοποίηση των μέτρων ένταξης που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και για ενίσχυση της αποδοτικότητας των υποστηριζόμενων έργων. Επιπλέον, η έκθεσή μας προσδοκούμε να συμβάλει στην ενίσχυση των εργαλείων παρακολούθησης.

III Το γενικό συμπέρασμα στο οποίο καταλήγουμε είναι ότι, αν και η στήριξη από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης εξυπηρέτησε τον σκοπό της ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών στην ΕΕ, ο αντίκτυπός της δεν έχει ακόμη καταστεί δυνατό να αποδειχθεί.

IV Διαπιστώσαμε ότι το νομοθετικό πλαίσιο παρείχε σαφή βάση για την παρέμβαση του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης. Το επίπεδο της χρηματοδότησης από το ταμείο ήταν χαμηλό σε ορισμένα κράτη μέλη σε σύγκριση με εκείνο από άλλες διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης. Υπήρχε δε κίνδυνος η πολυπλοκότητα των σχετικών διοικητικών διαδικασιών στα κράτη μέλη να περιορίσει την προστιθέμενη αξία του. Τα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε στο πλαίσιο του ελέγχου μας χρησιμοποίησαν την ευελιξία που προσφέρει το ταμείο προκειμένου να στηρίξουν τις εθνικές πολιτικές ένταξης με αρκετά διαφορετικούς τρόπους.

V Για την περίοδο 2014-2020, διαπιστώσαμε περιορισμένο συντονισμό μεταξύ του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Δεν εντοπίσαμε παραδείγματα ορθής πρακτικής όσον αφορά τη συντονισμένη χρήση αυτών των δύο ενωσιακών ταμείων κατά την περίοδο 2014-2020 για τη χρηματοδότηση ολοκληρωμένων πορειών ένταξης. Τέτοιο παράδειγμα θα ήταν, λόγου χάριν, η συνέχιση, μεσοπρόθεσμα, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου κάποιου μέτρου πρώιμης ένταξης που είχε χρηματοδοτηθεί από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης. Εντούτοις, διαπιστώσαμε πρόοδο όσον αφορά την οριοθέτηση μεταξύ των δύο ταμείων την περίοδο 2021-2027.

VI Καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι οι δραστηριότητες που υποστηρίχθηκαν από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης ανταποκρίνονταν μεν σε ανάγκες στον τομέα της ένταξης, αλλά ότι ο βαθμός στον οποίο τα κράτη μέλη προσάρμοσαν τα μέτρα ένταξης στις ανάγκες των επιμέρους ομάδων ποίκιλλε. Το ζήτημα της αναγνώρισης δεξιοτήτων και επαγγελματικών προσόντων αποκτά ολοένα μεγαλύτερη σημασία για την ένταξη στην αγορά εργασίας. Ωστόσο, η στήριξη από το ταμείο στον τομέα αυτό ήταν οριακή, αν και συνεισέφεραν και άλλα ταμεία της ΕΕ. Σε γενικές γραμμές, τα έργα πέτυχαν τις προσδοκώμενες εκροές τους, αλλά οι εφαρμοζόμενες διαδικασίες παρείχαν περιορισμένες μόνο εκτιμήσεις του κόστους.

VII Διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή εξέταζε τα στοιχεία που υπέβαλλαν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο ενός υφιστάμενου δομημένου συστήματος, αλλά ότι η ποιότητα των δεδομένων εξακολουθούσε να μην είναι δεδομένη. Στις περισσότερες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη δεν αύξησαν τις τιμές-στόχο τους, όσον αφορά τον αριθμό των συμμετεχόντων και τα αποτελέσματα, κατ' αναλογία προς τις αυξήσεις του προϋπολογισμού για την ένταξη της περιόδου 2021-2027. Η εκτίμηση της συμβολής στην ένταξη του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης είναι δυσχερής, μεταξύ άλλων επειδή τα κράτη μέλη δεν παρακολουθούσαν τις πορείες ένταξης.

VIII Διατυπώνουμε τέσσερις συστάσεις με στόχο τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των μελλοντικών δράσεων στον τομέα της ένταξης. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, πρέπει:

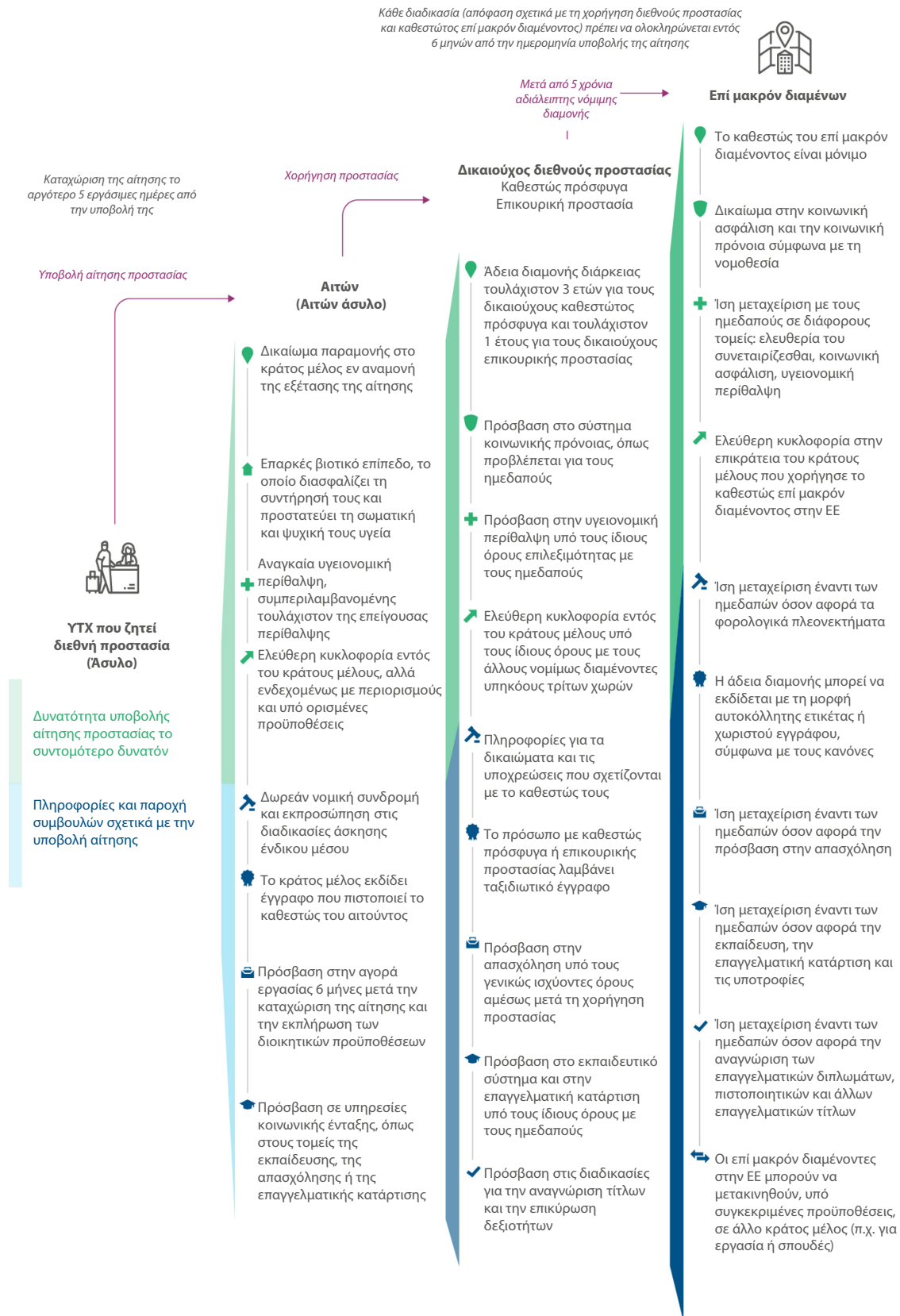
- να αναλύσει τρόπους με τους οποίους θα προσδιορίσει τα χρηματοδοτικά κενά και θα εξορθολογίσει τον προγραμματισμό της στήριξης από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης για την ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών·
- να συγκεντρώσει, να αναλύσει και να διαδώσει βέλτιστες πρακτικές για τη στήριξη μέτρων ένταξης από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης·
- να βελτιώσει την αξιοπιστία των δεδομένων, καθώς και της παρακολούθησης και της αναφοράς στοιχείων σχετικά με τη στήριξη της ένταξης από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης·
- να αναλύσει τρόπους βελτίωσης του πλαισίου αναφοράς στοιχείων, ώστε να καταστεί δυνατή η αξιολόγηση των επιδόσεων της στήριξης του TAME στις πορείες ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών.

Εισαγωγή

Τα βασικά χαρακτηριστικά των υπηκόων τρίτων χωρών στην ΕΕ και η ένταξή τους

01 Στην παρούσα έκθεση, ως «υπήκοοι τρίτων χωρών» (ΥΤΧ) νοούνται τα άτομα που διαμένουν νόμιμα στην ΕΕ χωρίς να έχουν την ευρωπαϊκή ιθαγένεια. Οι ΥΤΧ εμπίπτουν σε διαφορετικές κατηγορίες, ανάλογα με τον λόγο για τον οποίο βρίσκονται στην ΕΕ. Ορισμένοι έχουν έρθει νόμιμα για να εργαστούν, να πραγματοποιήσουν σπουδές ή έρευνα ή για λόγους οικογενειακής επανένωσης. Άλλοι μπορεί να έχουν εισέλθει στην ΕΕ προκειμένου να ζητήσουν προστασία ως αιτούντες διεθνή προστασία (αιτούντες άσυλο) ή ως δικαιούχοι διεθνούς προστασίας (πρόσφυγες). Ως αποτέλεσμα, οι ΥΤΧ έχουν διαφορετικά δικαιώματα και διαφορετικές ανάγκες και υποχρεώσεις όσον αφορά την ένταξη. Στο [γράφημα 1](#) παρουσιάζονται σχηματικά τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ΥΤΧ που ζητούν προστασία στην ΕΕ.

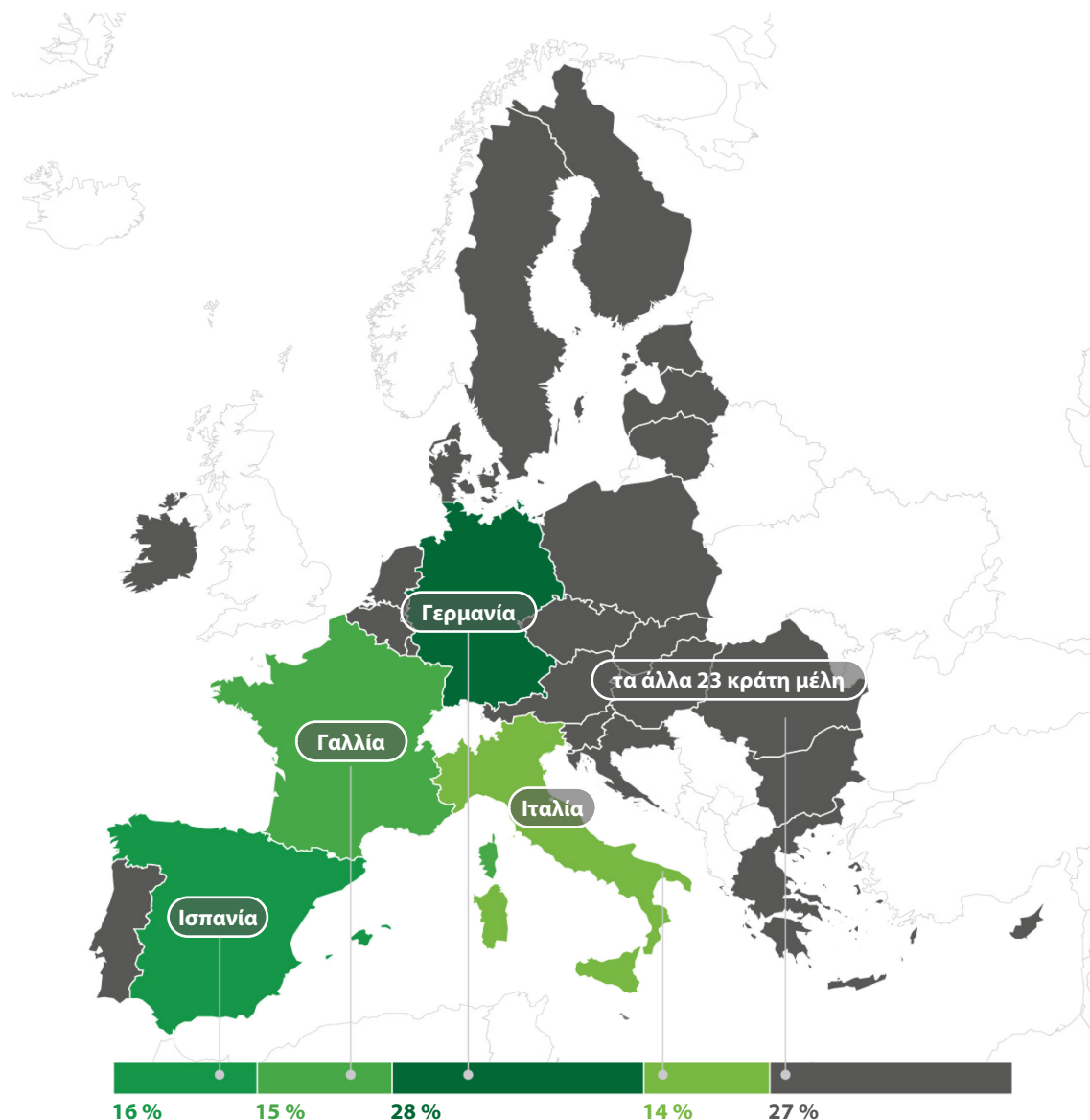
Γράφημα 1 – Δικαιώματα και υποχρεώσεις των ΥΤΧ που ζητούν προστασία

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347, του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, της οδηγίας 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου, και της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346.

02 Τα δεδομένα για το 2023 δείχνουν ότι, μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία το 2022, ο αριθμός των ΥΤΧ στην ΕΕ αυξήθηκε συνολικά σε 27,3 εκατομμύρια, αριθμός που αντιστοιχεί στο 6,1 % του πληθυσμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹. Το 2023, περίπου το 73 % των ΥΤΧ κατοικούσε σε τέσσερα μόλις κράτη μέλη της ΕΕ (*γράφημα 2*).

Γράφημα 2 – Ποσοστό ΥΤΧ ανά κράτος μέλος διαμονής

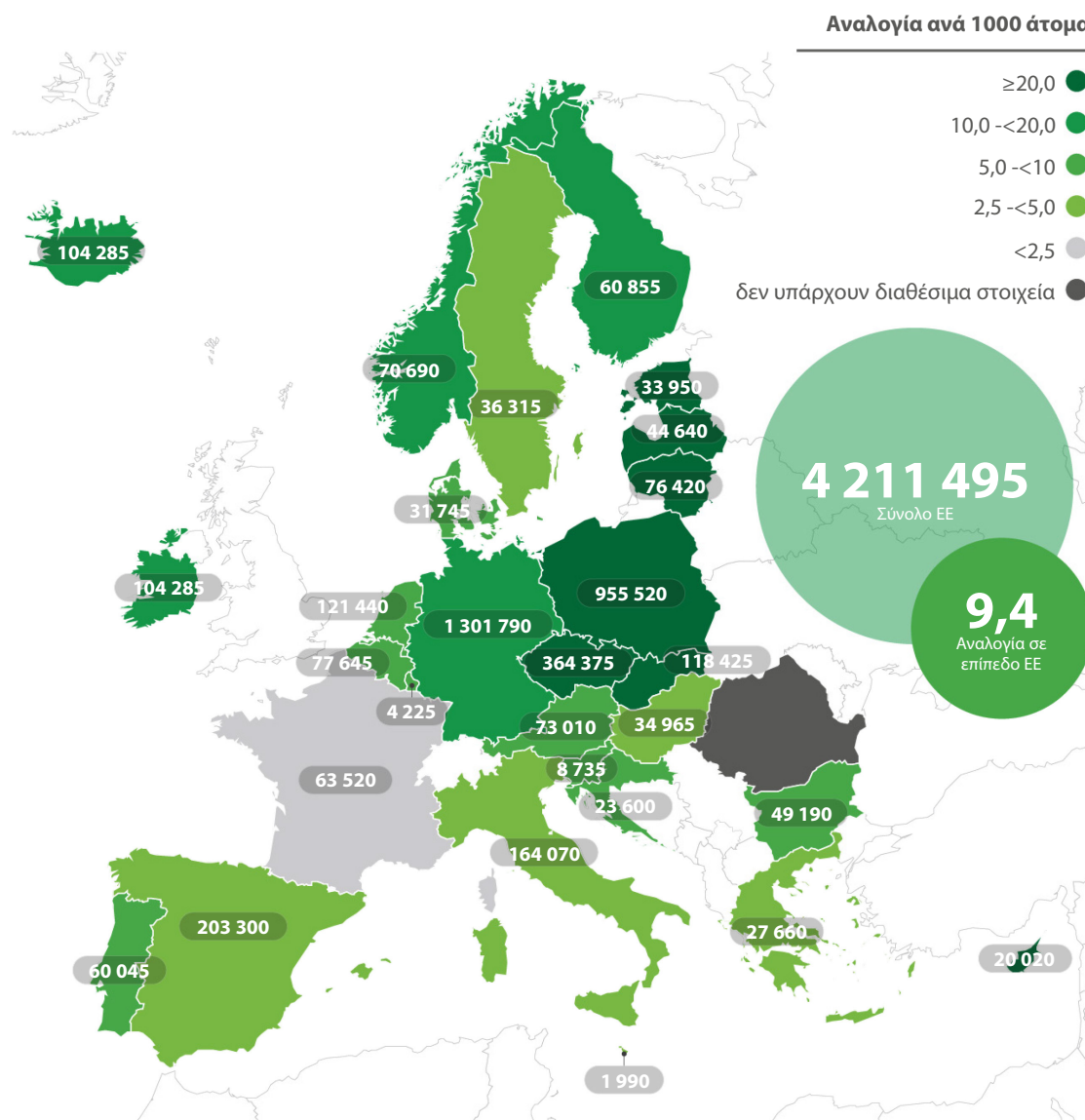
Πηγή: Eurostat, δεδομένα του 2023.

¹ Πηγή: Eurostat, δεδομένα του 2023.

03 Στις 29 Φεβρουαρίου 2024, οι ΥΤΧ που είχαν εγκαταλείψει την Ουκρανία μετά την εισβολή του 2022 και είχαν λάβει προσωρινή προστασία στην ΕΕ ανέρχονταν σε 4,3 εκατομμύρια περίπου². Οι χώρες που κυρίως έχουν υποδεχθεί ανθρώπους με αυτό το καθεστώς είναι η Γερμανία (31 % του συνόλου), η Πολωνία (23 %) και η Τσεχία (9 %) (*γράφημα 3*).

² Πηγή: Eurostat, δεδομένα της 31ης Μαρτίου 2024, που αντλήθηκαν στις 6 Μαΐου 2024.

Γράφημα 3 – Αριθμός μη Ευρωπαίων πολιτών που εγκατέλειψαν την Ουκρανία και διαμένουν στην ΕΕ με καθεστώς προσωρινής προστασίας ανά κράτος μέλος

Μη Ευρωπαίοι πολίτες που εγκατέλειψαν την Ουκρανία και διέμεναν στην ΕΕ με καθεστώς προσωρινής προστασίας στα τέλη **Μαρτίου του 2024**.

Τα δεδομένα για τη Γαλλία κατά κανόνα δεν περιλαμβάνουν τους ανηλίκους.

Συνολικός αριθμός ατόμων υπό καθεστώς προσωρινής προστασίας στην ΕΕ στο τέλος Μαρτίου του 2024 (οι υπολογισμοί για τη Ρουμανία βασίζονται στα δεδομένα του Φεβρουαρίου 2024).

Τα δεδομένα σχετικά με τον αριθμό των ατόμων υπό καθεστώς προσωρινής προστασίας στο τέλος Μαρτίου στην Κύπρο και την Ισλανδία περιλαμβάνουν μικρό αριθμό ατόμων των οποίων το καθεστώς προσωρινής προστασίας δεν ίσχυε πλέον.

Πηγή: Eurostat.

04 Υπάρχουν διάφοροι ορισμοί του όρου «ένταξη». Ένας επίσημος (πλην όχι νομικά κατοχυρωμένος) ενωσιακός ορισμός είναι ο ακόλουθος: «*Η ένταξη είναι μια δυναμική, αμφίδρομη διαδικασία, αμοιβαίου συμβιβασμού μεταξύ όλων των μεταναστών και κατοίκων των κρατών μελών*»³. Πρόκειται για μια μακρά διαδικασία («*μια πορεία ένταξης*»⁴), που προϋποθέτει τη συμμετοχή όχι μόνο των ενδιαφερόμενων μεταναστών αλλά και της κοινωνίας υποδοχής.

05 Μία από τις πολιτικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ στον τομέα των εσωτερικών υποθέσεων είναι οι κοινωνικοοικονομικές αποκλίσεις μεταξύ των υπηκόων τρίτων χωρών και των πολιτών της ΕΕ⁵ (σημείο **18**). Στο **γράφημα 4** παρουσιάζονται τα ποσοστά των ΥΤΧ και των υπηκόων των χωρών υποδοχής που βιώνουν διαφορετικές κοινωνικοοικονομικές συνθήκες στην ΕΕ.

³ Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 14615/04, σ. 17.

⁴ Toolkit on the use of EU funds for the integration of people with a migrant background 2021–2027 programming period, σ. 19.

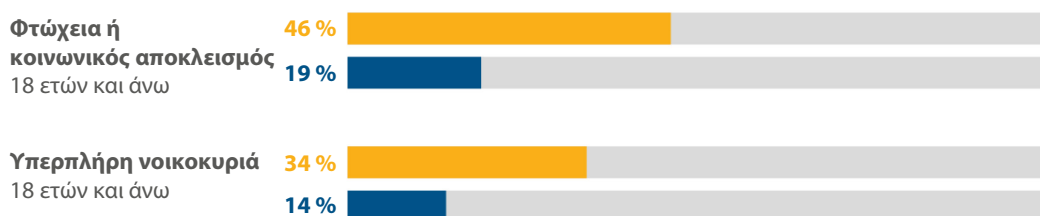
⁵ SEC(2011) 1358, σ. 13.

Γράφημα 4 – Κοινωνικοοικονομικές διαφορές μεταξύ ΥΤΧ και υπηκόων των χωρών υποδοχής στην ΕΕ, 2023

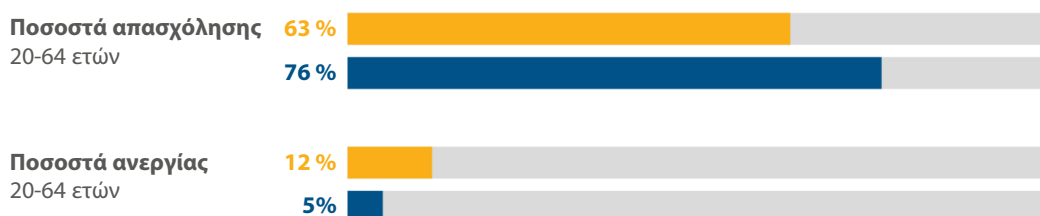
- Υπήκοοι τρίτων χωρών
- Υπήκοοι χώρας υποδοχής

Κοινωνική ένταξη και στέγαση

Αγορά εργασίας

Εκπαίδευση

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Eurostat.

Οι κύριες δραστηριότητες της ΕΕ για την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών

06 Κάθε κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την ανάπτυξη των αναγκαίων διοικητικών συστημάτων και τη θέσπιση εθνικών κανόνων για την ένταξη των ΥΤΧ. Στα κράτη μέλη εναπόκειται επίσης η ανάπτυξη εθνικών στρατηγικών για τον σκοπό αυτό. Αυτό σημαίνει ότι η ενωσιακή στήριξη για την ένταξη των ΥΤΧ στα κράτη μέλη παρέχεται σε συστήματα που ποικίλλουν ενδεχομένως σημαντικά μεταξύ των χωρών της ΕΕ⁶.

Το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης είναι ένα από τα χρηματοδοτικά μέσα που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της ένταξης

07 Το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME) είναι ένα από τα μέσα που χρησιμοποιεί η ΕΕ προκειμένου να στηρίζει μέτρα ένταξης των μεταναστών (σημείο 16). Σε αυτό συμμετέχουν 26 κράτη μέλη, καθώς η Δανία επέλεξε να εξαιρεθεί εν μέρει από την πολιτική δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων της ΕΕ στο πλαίσιο της [συμφωνίας του Εδιμβούργου](#) του 1992⁷.

Το TAME την περίοδο 2014-2020

08 Το TAME συστάθηκε για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 με δύο κανονισμούς της ΕΕ που εγκρίθηκαν το 2014⁸ και καθόριζαν τέσσερις ειδικούς στόχους. Ο δεύτερος στη σειρά από αυτούς αφορούσε τη «στήριξη της νόμιμης μετανάστευσης προς τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις οικονομικές και κοινωνικές τους ανάγκες, όπως οι ανάγκες της αγοράς εργασίας, με παράλληλη διασφάλιση της ακεραιότητας των συστημάτων μετανάστευσης των κρατών μελών, και [την] προώθηση της αποτελεσματικής ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών⁹». Στο [πλαίσιο 1](#) απαριθμούνται τα κυριότερα εθνικά μέτρα στον τομέα της ένταξης¹⁰ που στήριξε το TAME την περίοδο 2014-2020¹¹.

⁶ Άρθρο 79, παράγραφος 4, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

⁷ Funds for migrant integration in Denmark | European Website on Integration (europa.eu).

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 514/2014 και κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 516/2014.

⁹ Άρθρο 3, παράγραφος 2, στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 516/2014.

¹⁰ Άρθρα 8 έως 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 516/2014.

¹¹ Έκθεση «Follow the Money II», σ. 37.

Πλαίσιο 1

Κύριες εθνικές δραστηριότητες ένταξης που στηρίχθηκαν από το TAME κατά την περίοδο 2014-2020

Τα κύρια μέτρα αφορούσαν:

- γλωσσική κατάρτιση,
- βελτίωση της θεσμικής συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών και των άλλων ενδιαφερόμενων μερών στα κράτη μέλη,
- δράσεις πολιτικού και κοινωνικού εγγραμματισμού.

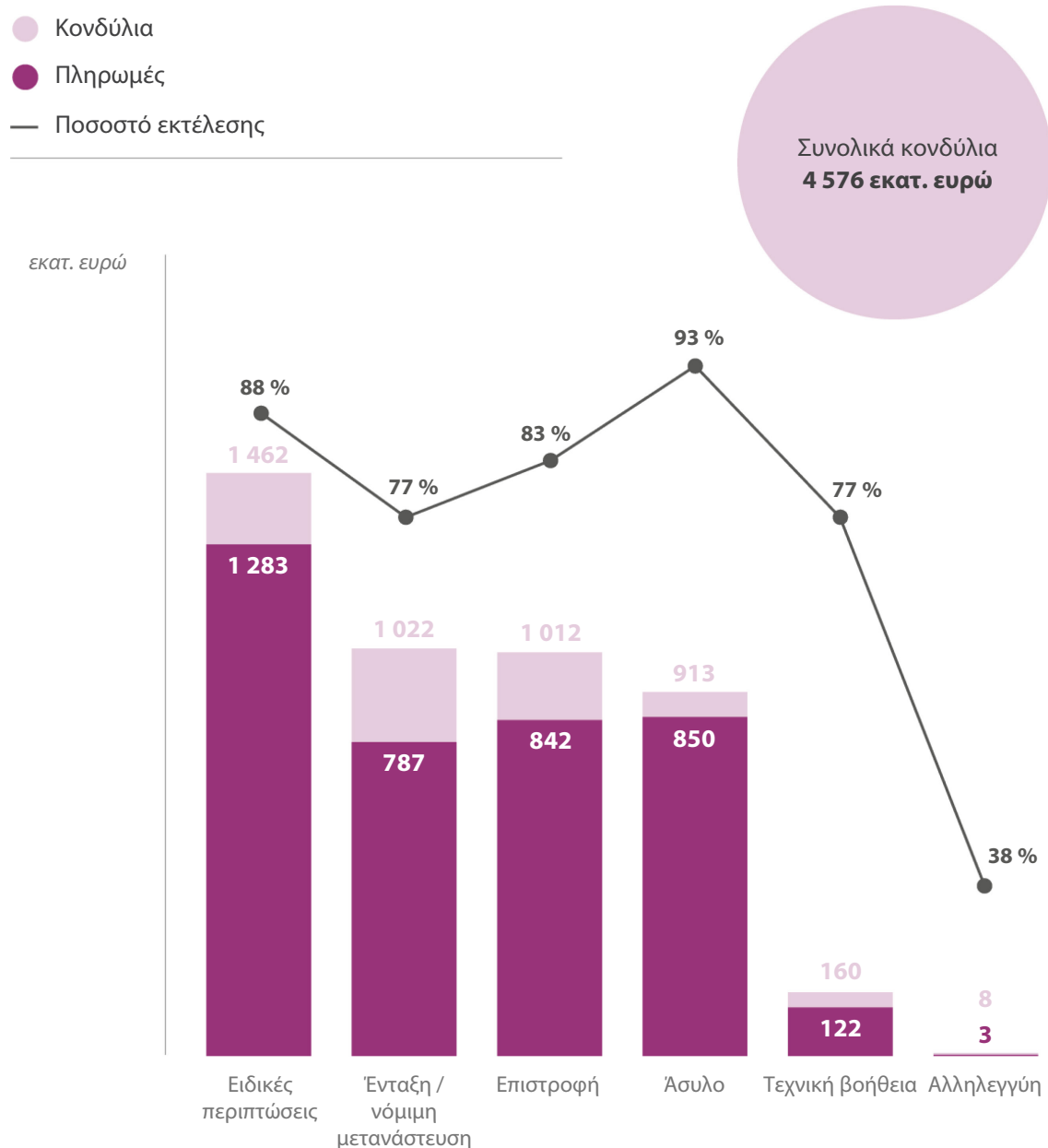
09 Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, οι συνολικοί πόροι που προορίζονταν για το TAME αυξήθηκαν κατά 140 % (από 3 137 εκατομμύρια ευρώ αρχικά σε 7 595 εκατομμύρια ευρώ υπό άμεση, έμμεση και επιμερισμένη διαχείριση), λόγω του αυξημένου αριθμού αφίξεων ΥΤΧ μετά το 2015¹².

10 Ο κανονισμός του 2014 για το TAME προέβλεπε ότι τουλάχιστον το 20 % των πόρων του ταμείου έπρεπε να διατεθεί για μέτρα ένταξης και στήριξης της νόμιμης μετανάστευσης (ειδικός στόχος 2)¹³. Στα εθνικά προγράμματα του TAME για την περίοδο 2014-2020, διατέθηκαν για μέτρα ένταξης και στήριξης της νόμιμης μετανάστευσης 1 022 εκατομμύρια ευρώ. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο 22,3 % των υπό επιμερισμένη διαχείριση συνολικών κονδυλίων του προγράμματος TAME (4 576 εκατομμύρια ευρώ), υπερβαίνοντας, ως εκ τούτου, ελαφρώς το προβλεπόμενο ελάχιστο ποσοστό. Από τους λογαριασμούς του TAME προκύπτει ότι, από τα εν λόγω κονδύλια στα εθνικά προγράμματα που προορίζονταν για μέτρα ένταξης και στήριξης της νόμιμης μετανάστευσης, 787 εκατομμύρια ευρώ είχαν χρησιμοποιηθεί μέχρι το τέλος του 2022. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί σε ποσοστό εκτέλεσης 77 %. Στο [γράφημα 5](#) αναλύονται ανά ειδικό στόχο του TAME τα διατεθέντα κονδύλια και οι σχετικές πληρωμές. Η ένταξη και η στήριξη της νόμιμης μετανάστευσης (ειδικός στόχος 2) κατατάσσονται στη δεύτερη θέση όσον αφορά τα κονδύλια, αλλά στην τέταρτη θέση όσον αφορά τις πληρωμές.

¹² Programme statement for 2023 draft budget, σ. 857-859.

¹³ Άρθρο 15, παράγραφος 1, στοιχείο α), του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 516/2014.

Γράφημα 5 – Χρηματοδότηση από το ΤΑΜΕ για την επίτευξη ειδικών στόχων στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων, 2014-2020

Σημ.: Το Ηνωμένο Βασίλειο περιλαμβάνεται προκειμένου να σχηματιστεί συνολική εικόνα των δαπανών, δεδομένου ότι θα συνεχίσει να λαμβάνει χρηματοδότηση από το ΤΑΜΕ μέχρι το κλείσιμο της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020.

Πηγή: Λογαριασμοί ΤΑΜΕ 2014-2022 - δεδομένα που παρέιχε η Επιτροπή.

Το TAME την περίοδο 2021-2027

11 Το TAME θεσπίστηκε εκ νέου για την περίοδο 2021-2027 με τον [κανονισμό \(ΕΕ\) 2021/1147](#) και υπήχθη στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού περί κοινών διατάξεων¹⁴.

12 Ο κανονισμός του 2021 για το TAME καθόριζε τον τρόπο με τον οποίο το ταμείο θα στήριζε την ένταξη¹⁵. Ο ειδικός στόχος που αφορά την ένταξη διατηρήθηκε για την περίοδο 2021-2027 με ήσσοнос μόνο σημασίας αλλαγές¹⁶. Αν και με μεγάλες ομοιότητες με τις δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν από το TAME κατά την περίοδο 2014-2020, οι δραστηριότητες ένταξης της περιόδου 2021-2027 σχεδιάστηκαν για να στοχεύσουν τη στήριξη του ταμείου σε ειδικά προσαρμοσμένες δράσεις στα πρώτα στάδια της διαδικασίας ένταξης ([πλαίσιο 2](#)), καθώς και σε γενικά μέτρα για την υποστήριξη των ικανοτήτων των κρατών μελών στον τομέα αυτό¹⁷.

Πλαίσιο 2

Βασικές δραστηριότητες για τα πρώτα στάδια της διαδικασίας ένταξης

- Πακέτα πληροφοριών πριν από την αναχώρηση και εκστρατείες ενημέρωσης για τις διαδικασίες νόμιμης μετανάστευσης προς την ΕΕ
- Προγράμματα ένταξης που εστιάζουν στην οικονομική και κοινωνική ένταξη, τη συμβουλευτική, την εκπαίδευση, τη γλωσσική και άλλη κατάρτιση, όπως τα μαθήματα πολιτικού εγγραμματισμού και η επαγγελματική καθοδήγηση, καθώς και στην ενεργό συμμετοχή στην κοινωνία υποδοχής και στην αποδοχή στους κόλπους της, με την εμπλοκή των ενδιαφερόμενων μερών

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060.

¹⁵ Παραρτήματα I και III του [κανονισμού \(ΕΕ\) 2021/1147](#).

¹⁶ Αυτόθι, άρθρο 3, παράγραφος 2, στοιχείο β).

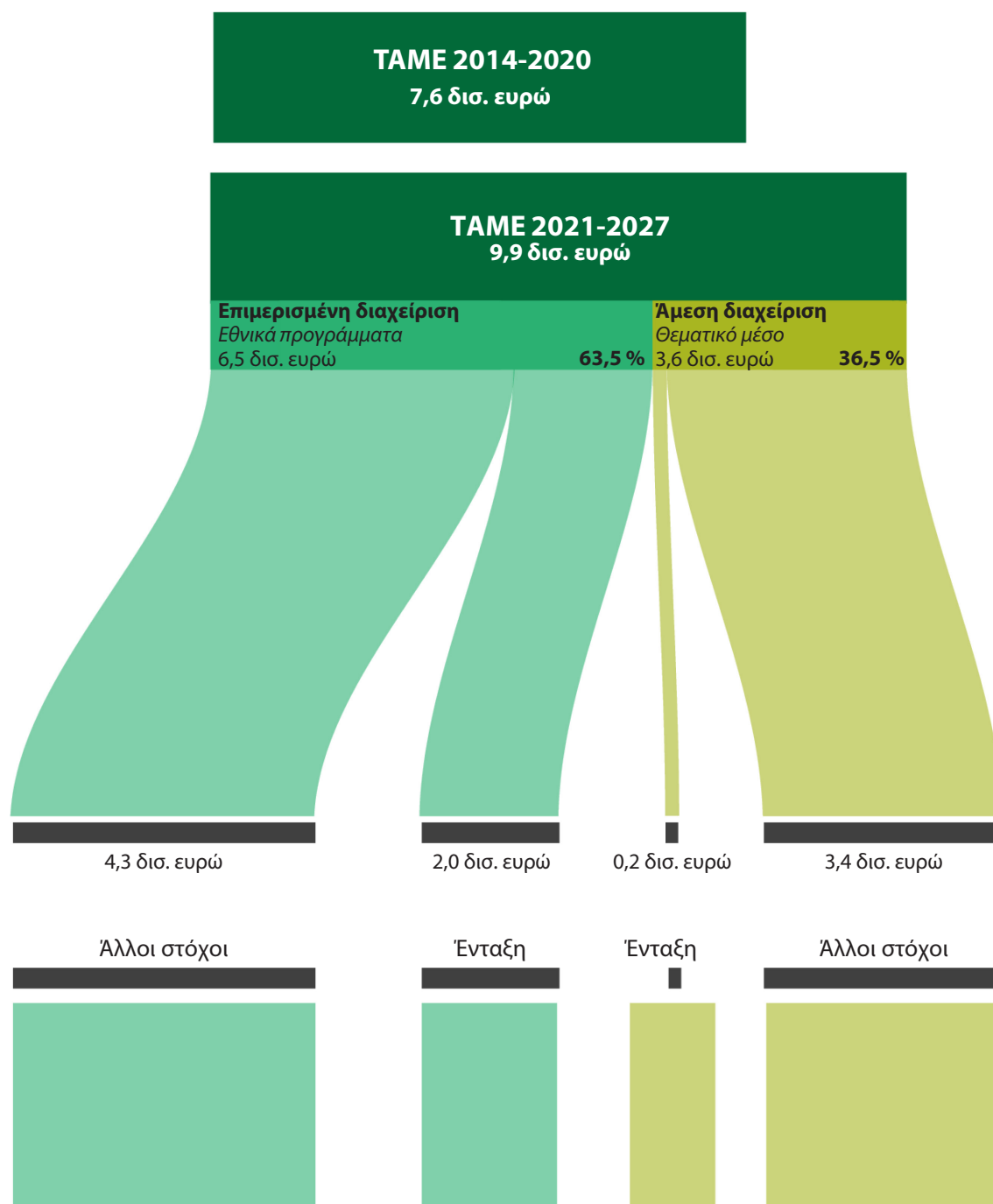
¹⁷ [COM\(2020\) 758](#), Σχέδιο δράσης για την ενσωμάτωση και την ένταξη για την περίοδο 2021-2027, σ. 18.

13 Με τον κανονισμό του 2021 για το TAME διατέθηκαν στο ταμείο 9 882 εκατομμύρια ευρώ. Το ποσό αυτό είναι αυξημένο κατά 30 % σε σύγκριση με το αντίστοιχο της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού (7 595 εκατομμύρια ευρώ). Συνολικά 6 270 εκατομμύρια ευρώ (63,5 %) προορίζονταν για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων του TAME στα κράτη μέλη¹⁸, ενώ τα υπόλοιπα 3 612 εκατομμύρια (36,5 %) διατέθηκαν στο «θεματικό μέσο» του TAME για την κάλυψη αναδυόμενων ή απρόβλεπτων αναγκών και νέων προτεραιοτήτων και προκλήσεων με τις οποίες μπορεί να βρεθεί αντιμέτωπη η ΕΕ¹⁹ (*γράφημα 6*).

¹⁸ Άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147.

¹⁹ Αυτόθι, άρθρο 11.

Γράφημα 6 – Επισκόπηση της χρηματοδότησης από το TAME

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Επιτροπής.

14 Ο κανονισμός του 2021 για το TAME προέβλεπε ότι, το 2024, στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης του προϋπολογισμού, η Επιτροπή θα διέθετε επιπλέον 1 045 εκατομμύρια ευρώ στα εθνικά προγράμματα στο πλαίσιο του ταμείου²⁰.

²⁰ Αυτόθι, άρθρα 13, παράγραφος 1, στοιχείο β), και 17, παράγραφος 1.

15 Ο κανονισμός αυτός προέβλεπε επίσης ότι τουλάχιστον το 15 %²¹ των κονδυλίων που κατανεμήθηκαν στα εθνικά προγράμματα στο πλαίσιο του ταμείου έπρεπε να διατεθεί για την υλοποίηση μέτρων ένταξης και στήριξης της νόμιμης μετανάστευσης (ειδικός στόχος 2). Πράγματι, τα κονδύλια που διατέθηκαν για μέτρα αυτού του είδους, τα οποία αντιστοιχούν στο 34 % των πόρων των εθνικών προγραμμάτων για την περίοδο 2021-2027, υπερβαίνουν το ελάχιστο απαιτούμενο ποσοστό.

Άλλα ταμεία της ΕΕ

16 Η ένταξη των μεταναστών και των ατόμων με μεταναστευτικό υπόβαθρο μπορεί να στηριχθεί στο πλαίσιο και άλλων ενωσιακών ταμείων, όπως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, ή άλλων προγραμμάτων όπως το Erasmus+²². Για αμφότερες τις περιόδους προγραμματισμού, η Επιτροπή δημοσίευσε καθοδήγηση με τη μορφή «εργαλειοθηκών σχετικά με τη χρήση των κονδυλίων της ΕΕ για την ένταξη των ατόμων με μεταναστευτικό υπόβαθρο»²³ για να βοηθήσει τα ενδιαφερόμενα μέρη, περιγράφοντας το πεδίο παρέμβασης των εν λόγω ταμείων και προγραμμάτων. Για την περίοδο 2021-2027, τα κράτη μέλη έχουν προβλέψει 1,1 δισεκατομμύρια ευρώ στο πλαίσιο του ΕΚΤ+ για μέτρα προώθησης της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των ΥΤΧ. Οι αντίστοιχες πληροφορίες δεν είναι διαθέσιμες για την περίοδο 2014-2020, λόγω του ότι το νομικό πλαίσιο δεν περιλάμβανε πεδίο παρέμβασης το οποίο να καλύπτει ειδικά την εν λόγω ομάδα-στόχο.

Έγγραφα πολιτικής της ΕΕ για την ένταξη και πρόσφατες εξελίξεις στον τομέα της μετανάστευσης

17 Ήδη το 2004, το Συμβούλιο είχε τονίσει τη στρατηγική σημασία της εύρυθμης ένταξης των μεταναστών και είχε καθορίσει 11 κοινές βασικές αρχές για την πολιτική ένταξης τους στην ΕΕ²⁴. Το 2016, η Επιτροπή ενέκρινε [σχέδιο δράσης για την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών](#), το οποίο προέβλεπε μέτρα στήριξης των κρατών μελών και άλλων μερών στις προσπάθειές τους στον τομέα της ένταξης.

²¹ Αυτόθι, άρθρο 16, παράγραφος 2, στοιχείο β).

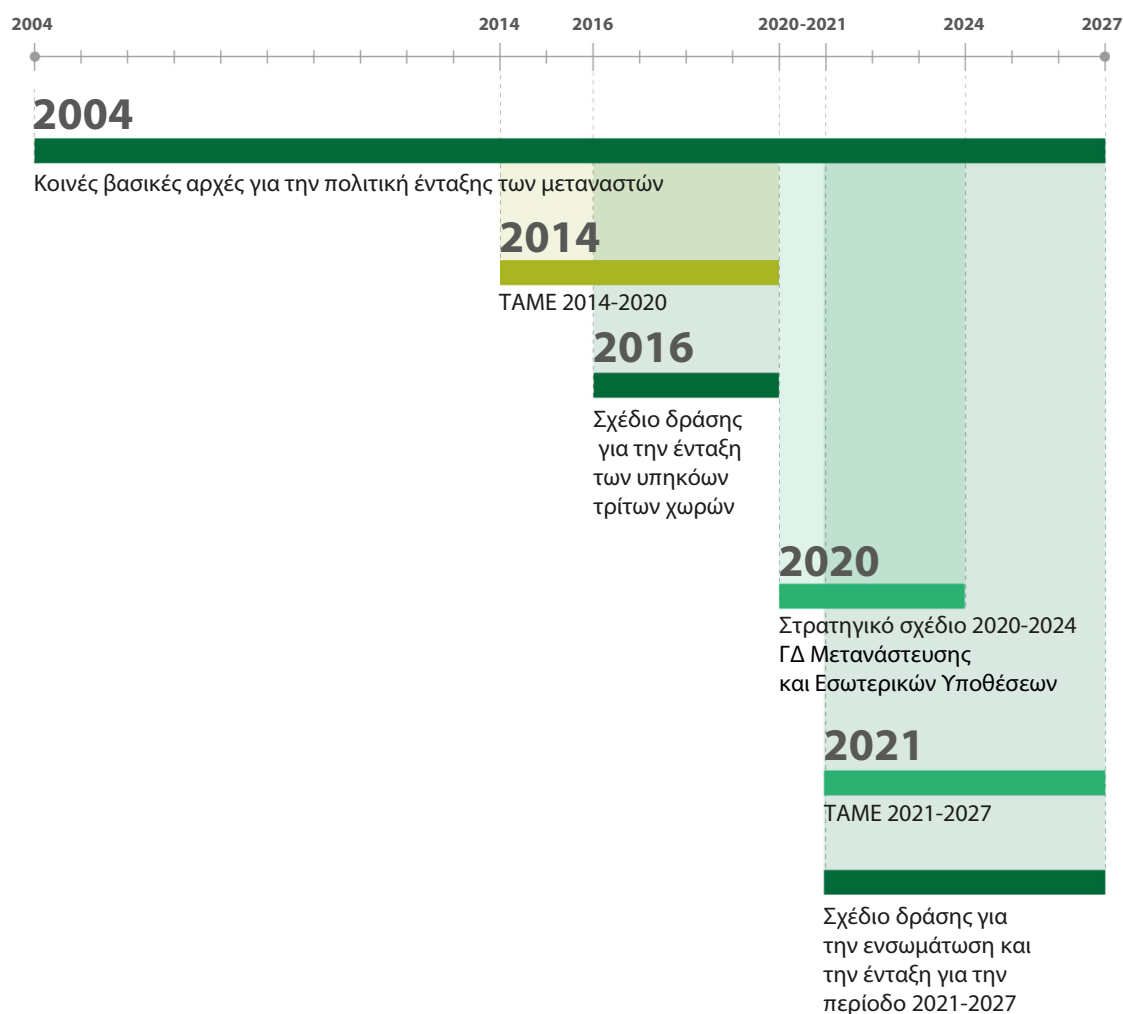
²² Τριτοβάθμια εκπαίδευση για τους μετανάστες και τους πρόσφυγες | Ευρωπαϊκός Χώρος Εκπαίδευσης (europa.eu).

²³ Εργαλειοθήκη για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, εργαλειοθήκη για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027.

²⁴ Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 14615/04, σ. 15.

18 Το 2020, η Επιτροπή ενέκρινε νέο **σχέδιο δράσης για την ενσωμάτωση και την ένταξη (2021-2027)**, το οποίο προέβλεπε πρόσθετες ενέργειες για την αντιμετώπιση των αποκλίσεων, τόσο μεταξύ των υπηκόων των χωρών υποδοχής και των μεταναστών όσο και μεταξύ των διαφόρων κοινοτήτων μεταναστών, σε βασικούς τομείς (εκπαίδευση, απασχόληση, πρόσβαση στην υγεία κ.λπ.). Το σχέδιο δράσης της περιόδου 2021-2027 καλύπτει τόσο τους μετανάστες όσο και τους πολίτες της ΕΕ με μεταναστευτικό υπόβαθρο. Ως εκ τούτου, το πεδίο εφαρμογής του είναι ευρύτερο από εκείνο του αντίστοιχου σχεδίου του 2016, το οποίο κάλυπτε μόνο τους ΥΤΧ. Στο **γράφημα 7** παρουσιάζεται η χρονογραμμή των εγγράφων πολιτικής της ΕΕ στο πλαίσιο του TAME.

Γράφημα 7 – Χρονογραμμή των εγγράφων πολιτικής της ΕΕ στο πλαίσιο του TAME

Πηγή: ΕΕΣ.

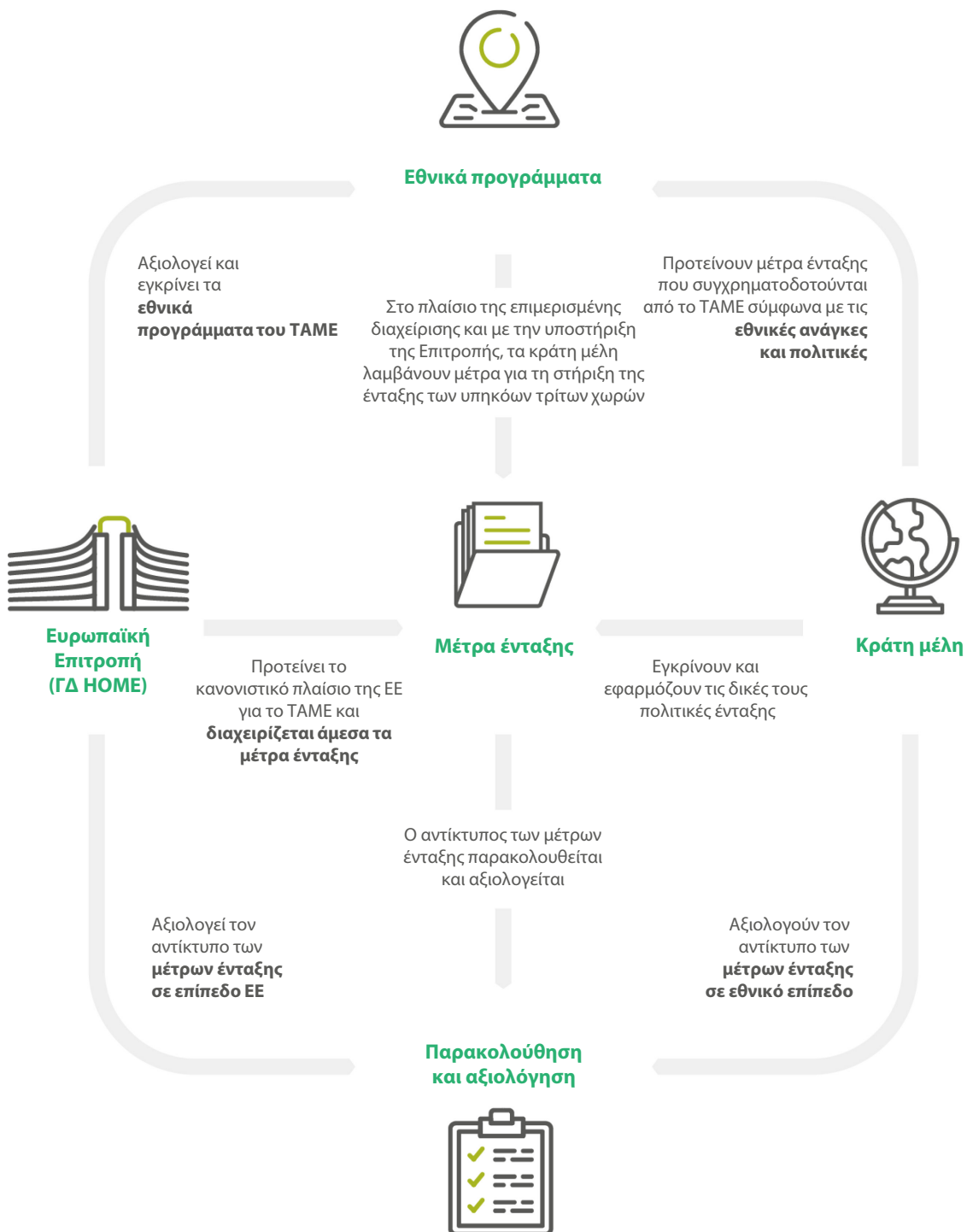
19 Στις 10 Απριλίου 2024, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε το [σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο](#), με στόχο να αντιμετωπιστούν κατά τρόπο ολοκληρωμένο οι προκλήσεις που συνδέονται με τη μετανάστευση στην ΕΕ. Ορισμένες συνιστώσες του συμφώνου, όπως ο [κανονισμός για τις απαιτήσεις αναγνώρισης ή η αναθεωρημένη οδηγία σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή](#), περιλαμβάνουν πτυχές που σχετίζονται με την ένταξη των δικαιούχων διεθνούς προστασίας.

Αρμοδιότητες της Επιτροπής και των κρατών μελών όσον αφορά τη διαχείριση του TAME

20 Το TAME υλοποιείται ως επί το πλείστον υπό επιμερισμένη διαχείριση (μεταξύ 60 και 65 % της συνολικής χρηματοδότησης του ταμείου). Η Επιτροπή αξιολογεί και εγκρίνει τα εθνικά προγράμματα, τα οποία καταρτίζουν και υποβάλλουν τα κράτη μέλη. Αυτά τα προγράμματα μπορούν να καλύπτουν τους ανθρώπους που εγκαταλείπουν τις εστίες τους εξαιτίας του πολέμου στην Ουκρανία (σημείο [03](#)) ως ομάδα επιλέξιμη να ωφεληθεί από τα μέτρα ένταξης που χρηματοδοτούνται από το TAME. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα κονδύλια δαπανώνται ορθά. Μεταξύ άλλων, οφείλουν να ορίσουν μια «υπεύθυνη αρχή» για την εκτέλεση της χρηματοδότησης του TAME. Για τους σκοπούς της παρούσας έκθεσης, οι όροι «υπεύθυνη αρχή», που ισχύει για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) 2014-2020, και «διαχειριστική αρχή», που ισχύει για το ΠΔΠ 2021-2027, είναι ισοδύναμοι. Οι δικαιούχοι των μέτρων στήριξης του TAME (ενώσεις, τοπικές αρχές, δημόσιοι φορείς κ.λπ.) συνάπτουν συμφωνίες επιχορήγησης με την υπεύθυνη αρχή του κράτους μέλους και είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή των κανόνων βάσει των όρων που έχουν συμφωνηθεί.

21 Στο [γράφημα 8](#) παρουσιάζονται οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής και των κρατών μελών στα στάδια του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της αξιολόγησης των μέτρων ένταξης των μεταναστών που χρηματοδοτούνται από το TAME.

Γράφημα 8 – Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των κρατών μελών

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των εφαρμοστέων κανονισμών της ΕΕ.

Εμβέλεια και προσέγγιση του ελέγχου

22 Σκοπός του εν προκειμένω ελέγχου ήταν να απαντηθεί το ακόλουθο γενικό ερώτημα του ελέγχου: αξιοποίησαν κατά τρόπο άρτιο και αποτελεσματικό η Επιτροπή και τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, τη χρηματοδότηση από το TAME για την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών (ΥΤΧ); Ειδικότερα, εξετάσαμε τα εξής:

- ο κατά πόσον έχει τεθεί σε εφαρμογή σαφές πλαίσιο για τη χρήση του TAME με σκοπό τη στήριξη της ένταξης των ΥΤΧ και αν η προστιθέμενη αξία του ταμείου μπορεί να καταδειχθεί·
- ο κατά πόσον η επιλογή των μέτρων ένταξης που στηρίχθηκαν από το TAME ήταν η ενδεδειγμένη και αν τα επιλεγέντα έργα υλοποιήθηκαν ορθά·
- ο αν έχει τεθεί σε εφαρμογή αποτελεσματικό σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης των μέτρων ένταξης στο πλαίσιο του TAME.

23 Ο έλεγχός μας κάλυψε μέτρα για την ένταξη ΥΤΧ ανεξαρτήτως κατηγορίας και νομικού καθεστώτος (σημείο **01**), όπως ορίζονται στον ειδικό στόχο για τη στήριξη της νόμιμης μετανάστευσης και την ένταξη (ειδικός στόχος 2)²⁵ για τις περιόδους προγραμματισμού 2014-2020 και 2021-2027. Η έκθεση δεν καλύπτει τα άτομα που διαμένουν παράνομα στην ΕΕ.

²⁵ Άρθρο 3, παράγραφος 2, στοιχείο β), του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 516/2014, παραρτήματα II και III του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147.

24 Η έκθεσή μας συμπληρώνει παλαιότερους ελέγχους του ΕΕΣ σχετικά με τη μεταναστευτική πολιτική της ΕΕ²⁶. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει επανειλημμένως εκφράσει το ενδιαφέρον του για τη διενέργεια ελέγχων στον τομέα αυτό. Επιλέξαμε να διενεργήσουμε έλεγχο σχετικά με την ένταξη των ΥΤΧ με πόρους του TAME, αφενός, λόγω της σημασίας του θέματος αυτού και, αφετέρου, λόγω του ύψους των σχετικών κονδυλίων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Επιδίωξή μας είναι οι εργασίες μας να χρησιμεύσουν καταλυτικά στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των προσπαθειών τους για αποτελεσματικότερη υλοποίηση των μέτρων ένταξης που χρηματοδοτούνται από το TAME και για ενίσχυση της αποδοτικότητας των υποστηριζόμενων έργων. Επιπλέον, η έκθεσή μας προσδοκούμε να συμβάλει στην ενίσχυση των σχετικών εργαλείων παρακολούθησης.

25 Ελέγξαμε τα συστήματα διαχείρισης των χρηματοδοτούμενων από το TAME μέτρων ένταξης για αμφότερες τις περιόδους προγραμματισμού και εξετάσαμε 22 έργα της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020, τα οποία περιλαμβάνονταν στους λογαριασμούς του ταμείου έως τις 30 Ιουνίου 2023 (καταληκτική ημερομηνία της περιόδου που κάλυψε ο έλεγχός μας). Η συλλογή των ελεγκτικών τεκμηρίων έγινε μέσω ανάλυσης εγγράφων και δεδομένων, καθώς και συνεντεύξεων με εκπροσώπους της Επιτροπής και των εθνικών αρχών που είναι υπεύθυνες για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των μέτρων του TAME.

26 Πραγματοποιήσαμε επισκέψεις ελέγχου στη Γερμανία, την Ισπανία, τη Γαλλία και τη Σουηδία. Τα κράτη αυτά επιλέχθηκαν με βάση τα ποσά που διατέθηκαν στο σύνολο των κρατών μελών για τους σκοπούς της ένταξης, καθώς αντιπροσωπεύουν το 57 % των κονδυλίων που διέθεσε το TAME για τον ειδικό στόχο 2 κατά την περίοδο 2021-2027. Λάβαμε επίσης υπόψη κριτήρια όπως η γεωγραφική θέση των κρατών μελών στην ΕΕ και ο αριθμός των ατόμων που επωφελούνται από τα μέτρα ένταξης.

²⁶ Ειδική έκθεση 06/2017: «Η ανταπόκριση της ΕΕ στην προσφυγική κρίση», ειδική έκθεση 24/2019: «Άσυλο, μετεγκατάσταση και επιστροφή μεταναστών», ειδική έκθεση 17/2021: «Συνεργασία της ΕΕ με τρίτες χώρες για την επανεισοδοχή μεταναστών».

27 Εξετάσαμε 20 έργα υπό επιμερισμένη και δύο υπό άμεση διαχείριση. Η επιλογή τους βασίστηκε στην εφαρμοζόμενη μέθοδο διαχείρισης (άμεση ή επιμερισμένη), στο ύψος της χρηματοδότησης, στα είδη των μέτρων ένταξης που χρηματοδοτήθηκαν και στη γεωγραφική θέση τους. Τα υπό επιμερισμένη διαχείριση έργα που επιλέξαμε αντιπροσώπευαν πληρωμές ύψους 34,7 εκατομμυρίων ευρώ από το ΤΑΜΕ, ποσό που αντιστοιχεί στο 11 % περίπου της συνολικής χρηματοδότησης που είχε καταβληθεί από το ταμείο στο πλαίσιο του ειδικού στόχου 2 μέχρι το τέλος του 2022 στα τέσσερα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήσαμε επίσκεψη.

Παρατηρήσεις

Ο τρόπος αξιοποίησης του TAME για τη χρηματοδότηση μέτρων ένταξης είναι σαφής, αλλά υπάρχει κίνδυνος η διοικητική πολυπλοκότητά του να περιορίζει την προστιθέμενη αξία του

28 Εξετάσαμε κατά πόσον τα έγγραφα πολιτικής και η νομοθεσία της ΕΕ καθόριζαν σαφές σκεπτικό και στρατηγική για την παρέμβαση του TAME. Στα τέσσερα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε, αναλύσαμε το επίπεδο της στήριξης στο πλαίσιο του TAME για τα μέτρα ένταξης, σε σύγκριση με άλλες διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης, καθώς και την προστιθέμενη αξία της στήριξης αυτής. Αναλύσαμε τις προσεγγίσεις που υιοθέτησαν τα συγκεκριμένα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή του TAME, συνεκτιμώντας τις ιδιαίτερες συνθήκες σε καθένα από αυτά. Τέλος, αξιολογήσαμε κατά πόσον τα κονδύλια της ΕΕ χρησιμοποιήθηκαν με συντονισμένο τρόπο για τη χρηματοδότηση πορειών ένταξης.

Το νομοθετικό πλαίσιο παρέχει σαφή βάση για την παρέμβαση του TAME

29 Το Συμβούλιο, το Κοινοβούλιο και η Επιτροπή έχουν εγκρίνει τα βασικά έγγραφα σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την ένταξη²⁷ (σημεία **17-18**). Στα δύο σχέδια δράσης για την ένταξη των ΥΤΣ που ενέκρινε η Επιτροπή το 2016²⁸ και το 2020²⁹ καθορίζονται οι βασικές αρχές και οι προτεραιότητες των δραστηριοτήτων στους τομείς της ένταξης και της ενσωμάτωσης σε επίπεδο ΕΕ. Επίσης, καθορίζονται μέτρα για την Επιτροπή και ενθαρρύνονται τα κράτη μέλη να αναπτύξουν δικές τους δράσεις. Τα εθνικά προγράμματα που εξετάσαμε για την περίοδο 2021-2027 περιείχαν κατά κανόνα γενικές αναφορές στο σχέδιο δράσης 2021-2027.

²⁷ Μετανάστευση και Εσωτερικές Υποθέσεις (europa.eu).

²⁸ COM(2016) 377.

²⁹ COM(2020) 758.

30 Ο στόχος του TAME για την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών προβλέπεται σαφώς στη νομοθεσία της ΕΕ, όπως και οι δραστηριότητες ένταξης που στηρίζει (σημεία **08** και **12**). Η συμπερίληψή του στον **κανονισμό περί κοινών διατάξεων** διασφαλίζει τον συντονισμό και τη στρατηγική ευθυγράμμιση του ταμείου με τα άλλα διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία της ΕΕ.

31 Η νομοθεσία της ΕΕ καθορίζει επίσης σαφώς τους ρόλους και τις αρμοδιότητες της Επιτροπής και των κρατών μελών στη διαχείριση του TAME (σημεία **20-21**). Στις συμφωνίες επιχορήγησης, το επίπεδο στήριξης από το TAME καθορίζεται βάσει προσδιορισμού του ποσού των επιλέξιμων δαπανών, μέρος των οποίων καλύπτεται από το ταμείο. Το ποσοστό αυτό, γνωστό ως «ποσοστό συγχρηματοδότησης» της ΕΕ, ποικίλλει από έργο σε έργο, αλλά δεν υπερβαίνει κατ' αρχήν το 75 % των επιλέξιμων δαπανών (αν και σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να αυξηθεί σε 90 % ή 100 %) ³⁰.

Το επίπεδο στήριξης των μέτρων ένταξης στο πλαίσιο του TAME είναι χαμηλό σε ορισμένα κράτη μέλη σε σύγκριση με τη χρηματοδότηση από άλλες διαθέσιμες πηγές

32 Στα τέσσερα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήσαμε επίσκεψη, αναλύσαμε το επίπεδο της παρασχεθείσας στο πλαίσιο του TAME στήριξης για δράσεις ένταξης, κατά την περίοδο 2014-2020. Τα εν λόγω κράτη μέλη δεν είχαν μια ολοκληρωμένη, συνολική εικόνα των κονδυλίων (εθνικών και ενωσιακών) που διατέθηκαν για τον σκοπό της ένταξης των ΥΤΧ, στοιχεία τα οποία θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε. Για τον λόγο αυτό, ζητήσαμε από τις υπεύθυνες αρχές του TAME να μας παράσχουν λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τη χρηματοδότηση δράσεων ένταξης κατά την περίοδο 2014-2020, τα οποία θα μπορούσαμε να συγκρίνουμε άμεσα με τις δαπάνες του ταμείου στον τομέα αυτό.

33 Οι γερμανικές και οι γαλλικές αρχές μάς διαβίβασαν δεδομένα από τους προϋπολογισμούς των Υπουργείων Εσωτερικών, τα οποία είναι αρμόδια για την ένταξη των ΥΤΧ. Στην περίπτωση της Σουηδίας, οι μόνες διαθέσιμες πληροφορίες προέρχονταν από την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος TAME για την περίοδο 2014-2020, της οποίας η εμβέλεια ήταν λιγότερο σαφής. Οι ισπανικές αρχές δεν μας παρείχαν πληροφορίες που θα μας επέτρεπαν να συγκρίνουμε τη χρηματοδότηση από το TAME με χρηματοδότηση από άλλες πηγές για τους σκοπούς της ένταξης.

³⁰ Άρθρο 16 του **κανονισμού (ΕΕ) 514/2014** και άρθρο 15 του **κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147**.

34 Βάσει των στοιχείων που μας διαβιβάστηκαν, στη Γερμανία, τη Γαλλία και τη Σουηδία, το επίπεδο της στήριξης από το TAME ήταν χαμηλό σε σύγκριση με τη χρηματοδότηση από άλλες διαθέσιμες πηγές. Συγκρίναμε τη χρηματοδότηση που είχε παρασχεθεί, στο πλαίσιο του TAME, στη Γαλλία για τους σκοπούς της ένταξης με τη χρηματοδότηση που διατέθηκε στο αρμόδιο για την πολιτική ένταξης των ΥΤΧ υπουργείο και διαπιστώσαμε ότι τα χρηματοδοτούμενα από το ενωσιακό ταμείο μέτρα ένταξης αντιστοιχούσαν το πολύ στο 6 % περίπου της διαθέσιμης από άλλες πηγές χρηματοδότησης για την περίοδο 2014-2020. Η στήριξη του TAME στη Γερμανία και τη Σουηδία εκτιμάται ότι είναι ακόμη χαμηλότερη.

Όσον αφορά τα μέτρα ένταξης, υπάρχει κίνδυνος η πολυπλοκότητα των διοικητικών διαδικασιών που πρέπει να διεκπεραιώσουν τα κράτη μέλη να περιορίσει την προστιθέμενη αξία του TAME

35 Το νομικό πλαίσιο για αμφότερες τις περιόδους 2014-2020 και 2021-2027 απαιτεί από τα κράτη μέλη να διαθέσουν συγκεκριμένο ποσοστό της χρηματοδότησης του TAME (20 % και 15 % αντίστοιχα) για μέτρα ένταξης, εκτός εάν, στα εθνικά προγράμματά τους, αιτιολογούν την εφαρμογή χαμηλότερου ποσοστού. Με την απαίτηση αυτή επιδιώκεται να διασφαλιστεί ότι με το TAME θα χρηματοδοτούνται μέτρα σε όλους τους τομείς της μετανάστευσης στα κράτη μέλη. Ωστόσο, στην [έκθεση ενδιάμεσης αξιολόγησης](#) του TAME που δημοσίευσε η Επιτροπή το 2018 για την περίοδο 2014-2020, αναφερόταν το ενδεχόμενο να χρειαστεί να επανεξεταστούν τα ελάχιστα ποσοστά χρηματοδότησης ανά στόχο του ταμείου³¹. Το σκεπτικό ήταν να αποφευχθεί ο κατακερματισμός των εθνικών προγραμμάτων βάσει των διάφορων στόχων του TAME και να αυξηθεί η ευελιξία.

36 Οι απαιτήσεις διαχείρισης που επιβάλλει το TAME δημιουργούν ως έναν βαθμό διοικητική πολυπλοκότητα για τις αρχές υλοποίησης και τους δικαιούχους, όπως αναφέρεται στις εκθέσεις ενδιάμεσης αξιολόγησης του ταμείου για την περίοδο 2014-2020 για τα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε³². Στην [έκθεση ενδιάμεσης αξιολόγησης](#) του 2018, η Επιτροπή αναγνώρισε επίσης ότι «*παρά τις βελτιώσεις στο επίπεδο της απλούστευσης, στο παρόν στάδιο τα στοιχεία που αποδεικνύουν σημαντική μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης είναι περιορισμένα*»³³.

³¹ COM(2018) 464, ενότητα 5.8.

³² Έκθεση αξιολόγησης της Γαλλίας, σ. 7, έκθεση αξιολόγησης της Γερμανίας, σ. 6, έκθεση αξιολόγησης της Ισπανίας, σ. 68, έκθεση αξιολόγησης της Σουηδίας, σ. 58.

³³ COM(2018) 464, ενότητα 3.5.

37 Διαπιστώσαμε ότι, στη Γαλλία και την Ισπανία, οι αρχές αποφάσισαν να ελέγξουν την οικονομική ευρωστία των δυνητικών δικαιούχων πριν από την επιλογή των έργων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι θα μπορούσαν να αντεπεξέλθουν στη διοικητική επιβάρυνση που συνεπάγεται η διαχείριση ενωσιακών κονδυλίων (σημείο 43). Στη Σουηδία και τη Γερμανία, η ικανότητα εκπλήρωσης των απαιτήσεων διοικητικής διαχείρισης συνεκτιμήθηκε επίσης κατά την επιλογή των έργων του TAME (σημείο 42).

38 Εξ ορισμού, η χρηματοδότηση από το TAME έχει οικονομική προστιθέμενη αξία. Ωστόσο, όπως αναφέρεται στο σημείο 34, σε τρία από τα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήσαμε επίσκεψη (Γερμανία, Γαλλία και Σουηδία), η χρηματοδότηση από το TAME για την υλοποίηση μέτρων ένταξης ήταν περιορισμένη σε σύγκριση με εκείνη από άλλες διαθέσιμες πηγές. Ταυτόχρονα, στα εν λόγω κράτη μέλη, τόσο οι υπεύθυνες αρχές όσο και οι δικαιούχοι εξέφρασαν προβληματισμό για τη διοικητική πολυπλοκότητα του TAME. Ως εκ τούτου, θεωρούμε ότι είναι υπαρκτός ο κίνδυνος η προστιθέμενη αξία του ενωσιακού ταμείου να μην αντισταθμίζει τη διοικητική πολυπλοκότητα που αυτό συνεπάγεται, δηλαδή τον προγραμματισμό, τη διαχείριση, τον έλεγχο και την παρακολούθηση των μέτρων ένταξης που χρηματοδοτούνται με πόρους του ταμείου.

39 Η Επιτροπή σημείωσε επίσης ότι, απουσία του TAME, ορισμένες δραστηριότητες ένταξης ήταν απίθανο να υλοποιηθούν, καθώς δεν ήταν διαθέσιμες άλλες πηγές χρηματοδότησης για τη στήριξη αυτού του τομέα δραστηριότητας³⁴ κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Κατά τις συζητήσεις στο πλαίσιο του ελέγχου, εκπρόσωποι της μας εξήγησαν ότι ο κίνδυνος ανεπάρκειας του προϋπολογισμού αφορούσε ιδιαιτέρως έργα που θεωρούνται καινοτόμα. Πράγματι, διαπιστώσαμε ότι, στο πλαίσιο των διαδικασιών επιλογής, το κριτήριο αυτό λαμβανόταν κατά κανόνα υπόψη, λόγου χάριν με τη χορήγηση πρόσθετων βαθμών στα έργα αυτού του είδους. Ωστόσο, δεν εντοπίσαμε τυποποιημένο ορισμό του τι συνιστά «καινοτόμο» έργο, ούτε σε ενωσιακό ούτε σε εθνικό επίπεδο. Και παρότι έχει παρασχεθεί καθοδήγηση σχετικά με καινοτόμες προσεγγίσεις³⁵, το μόνο που αναφέρεται ρητά στις νομικές βάσεις είναι ότι το TAME θα πρέπει να χρηματοδοτεί καινοτόμα έργα υπό άμεση διαχείριση³⁶. Δεν υπάρχει αντίστοιχη αναφορά για καινοτόμα έργα υπό επιμερισμένη διαχείριση.

Οι προσεγγίσεις που ακολούθησαν τα κράτη μέλη είναι ενδεικτικές ουσιαστικών διαφορών

40 Η χρήση του TAME καθορίζεται στους κανονισμούς για τη σύσταση του ταμείου. Τα κράτη μέλη προτείνουν προτεραιότητες στα προγράμματά τους, τις οποίες στη συνέχεια εγκρίνει η Επιτροπή. Έχουν την ευελιξία να επιλέξουν τον τρόπο με τον οποίο το ταμείο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη στήριξη των εθνικών πολιτικών ένταξης.

³⁴ Toolkit on the use of EU funds for the integration of people with a migrant background 2021–2027 programming period, κεφάλαιο 3, σ. 11.

³⁵ Mutual Learning conference on «Innovative approaches to integration and inclusion of migrants».

³⁶ Αιτιολογική σκέψη 48 του κανονισμού (ΕΚ) 2021/1147 και άρθρο 20, παράγραφος 2, στοιχείο β), του κανονισμού (ΕΕ) 516/2014.

41 Και στα τέσσερα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήσαμε επίσκεψη, διαπιστώσαμε ότι στην εθνική νομοθεσία καθορίζονταν οι γενικές αρχές της πολιτικής ένταξης των ΥΤΧ. Οι αρχές αυτές, που παρουσίαζαν μεγάλες ομοιότητες και στα τέσσερα, αποσκοπούσαν κυρίως στην προώθηση της συμμετοχής των ΥΤΧ στην οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική ζωή της χώρας, παραδείγματος χάριν μέσω της πρόσβασης σε μαθήματα γλωσσών και κοινωνικές υπηρεσίες. Διαπιστώσαμε επίσης ομοιότητες στον ρόλο των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών, ως δικαιούχων των εθνικών προγραμμάτων του TAME³⁷.

42 Ωστόσο, τα κράτη μέλη έχουν ενσωματώσει το TAME στις εθνικές πολιτικές τους με διαφορετικούς τρόπους. Τρία από τα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε (Γαλλία, Γερμανία και Σουηδία) αποφάσισαν να δώσουν προτεραιότητα στη συγχρηματοδότηση από το TAME έργων που θεωρούνται αρκετά μεγάλα ώστε να πληρούν τις απαιτήσεις διαχείρισης έργων του ταμείου. Στην Ισπανία, ακολουθήθηκε διαφορετική προσέγγιση: επιλέχθηκαν έργα πολύ μικρότερης κλίμακας, που προχρηματοδοτήθηκαν κατά 100 % από το TAME. Κατά την περίοδο 2014-2020, το αναληφθέν ποσό χρηματοδότησης του TAME ανά έργο ήταν περίπου 78 000 ευρώ στην Ισπανία, έναντι περίπου 700 000, 430 000 και 1 000 000 ευρώ στη Γαλλία, τη Γερμανία και τη Σουηδία, αντίστοιχα.

43 Για την περίοδο 2021-2027, οι γαλλικές και οι γερμανικές αρχές συνέχισαν να χρησιμοποιούν το TAME για τη χρηματοδότηση έργων μεγαλύτερης κλίμακας, λόγω χάριν με τον καθορισμό κατώτατων ορίων επιλογής. Στη Γαλλία, προκειμένου ένα έργο να μπορεί να χρηματοδοτηθεί από το TAME, το συνολικό κόστος του πρέπει να υπερβαίνει τα 500 000 ευρώ. Στη Γερμανία, οι αρχές εξακολουθούν (από το 2014) να εφαρμόζουν κατώτατο όριο 100 000 ευρώ ανά έτος διάρκειας του έργου προκειμένου να είναι δυνατή η συγχρηματοδότηση από το TAME.

³⁷ Έκθεση «Follow the Money II», σ. 22.

44 Στην Ισπανία, δεδομένου ότι ο διαθέσιμος προϋπολογισμός του TAME δεν επαρκούσε για την κάλυψη όλων των αιτήσεων χρηματοδότησης, η υπεύθυνη αρχή προέβη σε αναλογική μείωση των ποσών χρηματοδότησης για όλους τους επιλέξιμους αιτούντες, λαμβάνοντας υπόψη τη βαθμολογία που έλαβε κάθε έργο κατά τη διαδικασία επιλογής. Στο πλαίσιο της εθνικής πρόσκλησης του 2019 στην Ισπανία για την υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης από το TAME (τέσσερα από τα έργα της πρόσκλησης αυτής συμπεριλήφθηκαν στο δείγμα μας³⁸), το ποσό που ζητήθηκε συνολικά για τα 142 επιλέξιμα έργα μειώθηκε κατά 40 %, από 26,1 εκατομμύρια ευρώ σε 15,7 εκατομμύρια. Σε αυτή τη μείωση της επιχορήγησης οφείλεται επίσης, μεταξύ άλλων, και το σχετικά χαμηλό μέσο ποσό στήριξης του TAME ανά έργο στην Ισπανία. Ωστόσο, ο συνολικός αριθμός των έργων που επιλέχθηκαν για στήριξη από το TAME στην Ισπανία ήταν υψηλός σε σύγκριση με τον αντίστοιχο στα άλλα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε. Τα έργα για την περίοδο 2014-2020 έφτασαν τα 1 000 περίπου, αριθμός σχεδόν διπλάσιος από εκείνα που επιλέχθηκαν συνολικά στα άλλα τρία κράτη μέλη.

45 Στην Ισπανία επίσης, στο πλαίσιο δικαστικής διαδικασίας σχετικά με τον διαχωρισμό των θεσμικών αρμοδιοτήτων μεταξύ του ομοσπονδιακού κράτους και των περιφερειών κατά την περίοδο 2014-2020, κρίθηκαν άκυρες οι προσκλήσεις υποβολής αιτήσεων για τη χρηματοδότηση μέτρων ένταξης από το TAME. Η δικαστική αυτή απόφαση έπρεπε να ληφθεί υπόψη κατά τον καθορισμό των νέων δραστηριοτήτων που θα λάμβαναν στήριξη από το TAME, γεγονός που είχε αντίκτυπο στις προτεραιότητες που προσδιορίστηκαν στο εθνικό πρόγραμμα του ταμείου για την περίοδο 2021-2027, καθώς δεν έπρεπε να θίγουν τις αρμοδιότητες των περιφερειών.

46 Διαπιστώσαμε επίσης ότι τα κράτη μέλη είχαν ενσωματώσει το TAME στις εθνικές πολιτικές τους για την ένταξη με πολύ διαφορετικούς τρόπους. Στη Σουηδία, τα χρηματοδοτούμενα με εθνικούς πόρους μέτρα ένταξης δεν μπορούσαν κατά κανόνα να στηριχθούν από το TAME. Στη Γερμανία, εάν ένας ΥΤΧ δικαιούνταν να επωφεληθεί από δραστηριότητα ένταξης χρηματοδοτούμενη από εθνικούς πόρους, η δραστηριότητα αυτή δεν μπορούσε να συγχρηματοδοτηθεί από το TAME. Και στις δύο αυτές χώρες, βασικά μέτρα ένταξης, όπως η γλωσσική κατάρτιση, εξακολούθησαν να χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από εθνικούς πόρους. Αυτό ίσχυε για το πρόγραμμα «Εγκατάσταση» στη Σουηδία και για το πρόγραμμα μαθημάτων ένταξης στη Γερμανία.

³⁸ Έργα αριθ. 6 έως 9 στο [παράρτημα II](#).

47 Οι γαλλικές αρχές υιοθέτησαν διαφορετική προσέγγιση και αποφάσισαν να χρησιμοποιήσουν το TAME για τη συγχρηματοδότηση ενός βασικού προγράμματος ένταξης, το οποίο ονομάζεται «*Contrat d'intégration républicaine*» (CIR) (πλαίσιο 3). Αναγνώρισαν ότι ένας από τους στόχους τους ήταν η αύξηση του ποσοστού απορρόφησης του TAME (δηλαδή του βαθμού στον οποίο τα κονδύλια δαπανήθηκαν για επιλέξιμα έργα). Για την περίοδο 2014-2020, εκτιμούμε ότι η συγχρηματοδότηση του εν λόγω προγράμματος αντιστοιχούσε στο ένα τρίτο περίπου της χρηματοδότησης του TAME που προοριζόταν για δραστηριότητες ένταξης στη Γαλλία. Διαπιστώσαμε ότι οι γαλλικές αρχές δεν σκόπευαν να μειώσουν το μερίδιο αυτό κατά την περίοδο 2021-2027.

Πλαίσιο 3

Βασικό μέτρο ένταξης στη Γαλλία

Η σύμβαση ετήσιας διάρκειας «*Contrat d'intégration républicaine*» συνάπτεται μεταξύ του γαλλικού κράτους και υπηκόου τρίτης χώρας με άδεια διαμονής διάρκειας μικρότερης των πέντε ετών. Στόχος της είναι η παροχή γλωσσικής κατάρτισης και μαθημάτων πολιτικού εγγραμματισμού. Η σύμβαση αυτή, κατά την περίοδο 2014-2020, υπογραφόταν κατά μέσο όρο από 100 000 περίπου άτομα ετησίως, αριθμός που αυξήθηκε σε 127 000 το 2023. Προκειμένου να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του/της, ο υπογράφων / η υπογράφουσα οφείλει να παρακολουθήσει την προβλεπόμενη κατάρτιση «με σοβαρότητα και επιμέλεια» και να μην αποκλίνει από τις βασικές αξίες της γαλλικής κοινωνίας.

Περιορισμένος συντονισμός μεταξύ των ταμείων της ΕΕ κατά την περίοδο 2014-2020, αλλά καλύτερη οριοθέτηση την περίοδο 2021-2027

48 Και το ΕΚΤ³⁹ διαδραματίζει ρόλο στη χρηματοδότηση της ένταξης των ΥΤΧ στην αγορά εργασίας και της κοινωνικής ενσωμάτωσής τους. Κατά την περίοδο 2014-2020, τα κράτη μέλη μπορούσαν να χρηματοδοτήσουν την ένταξη των μεταναστών με κονδύλια του ΕΚΤ, λόγω χάριν στο πλαίσιο των επενδυτικών προτεραιοτήτων «Πρώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά» ή «Ενεργός ένταξη», μολονότι το ταμείο δεν είχε ειδικό στόχο για τον τομέα αυτό. Το ΕΚΤ+⁴⁰, το ταμείο που το διαδέχθηκε, αποτελεί σημαντική πηγή χρηματοδότησης μέτρων μεσο- και μακροπρόθεσμης ένταξης⁴¹ (σημείο 16). Τα μέτρα αυτά αναμένεται να έχουν περισσότερο μακροπρόθεσμο αντίκτυπο στην πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες, χωρίς αποκλεισμούς και διαχωρισμούς, στους τομείς της εκπαίδευσης, της απασχόλησης, της στέγασης, της κοινωνικής μέριμνας, της υγειονομικής περίθαλψης και της παιδικής μέριμνας. Ένας από τους ειδικούς στόχους του είναι πλέον η «*πρώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών, περιλαμβανομένων των μεταναστών*»⁴².

49 Εξετάσαμε κατά πόσον το TAME (για στήριξη από το οποίο είναι επιλέξιμοι μόνον ΥΤΧ) και το ΕΚΤ (από το οποίο μπορούν να στηριχθούν τόσο ΥΤΧ όσο και πολίτες της ΕΕ) χρησιμοποιήθηκαν με συντονισμένο τρόπο, και αν η χρηματοδότηση από τα δύο ταμεία μπορούσε να εξασφαλίσει τη συνέχεια των πορειών ένταξης, με μέριμνα για την αποφυγή τυχόν αλληλοεπικαλύψεων. Αυτό είναι σημαντικό για να διασφαλιστεί η συνοχή της δράσης της ΕΕ για την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών⁴³.

50 Βάσει της νομοθεσίας, θα ήταν δυνατό μια δράση πρώιμης ένταξης να χρηματοδοτηθεί αρχικά από το TAME και στη συνέχεια, μεσοπρόθεσμα, από το ΕΚΤ. Στα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε, δεν μας παρουσιάστηκαν παραδείγματα ορθής πρακτικής όσον αφορά τη συντονισμένη χρήση αυτών των δύο ενωσιακών ταμείων (του TAME και του ΕΚΤ) κατά την περίοδο 2014-2020 για τη χρηματοδότηση ολοκληρωμένων πορειών ένταξης. Στην πράξη, στις περιπτώσεις που διοικητικές πρωτοβουλίες διασφάλισαν τη συνέχεια των πορειών ένταξης, κάτι που

³⁹ Άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1304/2013.

⁴⁰ EU funds for migrant integration 2021-2027, Ευρωπαϊκή Επιτροπή (26 Ιουνίου 2024).

⁴¹ Αιτιολογική σκέψη 15 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147.

⁴² Άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο θ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1057.

⁴³ Αιτιολογική σκέψη 22 του κανονισμού (ΕΕ) 516/2014.

διαπιστώσαμε στη Γαλλία και τη Σουηδία, αυτό έγινε μέσω μέτρων που χρηματοδοτήθηκαν σε εθνικό επίπεδο και βοήθησαν τους ΥΤΧ να ενταχθούν στην αγορά εργασίας.

51 Για την περίοδο 2021-2027, και σε αντίθεση με την προηγούμενη περίοδο, η συμπληρωματικότητα μεταξύ του TAME και του ΕΚΤ+ προσδιορίστηκε καλύτερα. Τα μέτρα του TAME που προβλέπονται στον κανονισμό του 2021 εφαρμόζονται κατά κανόνα στα αρχικά στάδια της πορείας ένταξης (σημείο **12**). Τα μέτρα για τη στήριξη των ΥΤΧ με περισσότερο μακροπρόθεσμο αντίκτυπο χρηματοδοτούνται ως επί το πλείστον από το ΕΚΤ+ (σημείο **48**). Η Επιτροπή παρείχε καθοδήγηση⁴⁴ στα κράτη μέλη όσον αφορά τον καθορισμό των τομέων παρέμβασης των δύο ταμείων και την αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων κατά τον σχεδιασμό της στήριξης. Για την περίοδο 2014-2020, η εν λόγω καθοδήγηση⁴⁵ δόθηκε μόλις το 2018 και, ως εκ τούτου, δεν ήταν διαθέσιμη και δεν χρησίμευσε κατά το στάδιο του σχεδιασμού της στήριξης από το TAME. Η Επιτροπή συντόνισε επίσης τη δράση των γενικών διευθύνσεων που είναι αρμόδιες για το TAME και άλλα ταμεία, όπως τα ΕΚΤ/ΕΚΤ+, και διασφάλισε τη διεξαγωγή αμοιβαίων διαβουλεύσεων κατά το στάδιο του προγραμματισμού τους.

52 Στα τέσσερα κράτη μέλη τα οποία επισκεφθήκαμε, εξετάσαμε επίσης κατά πόσον ήταν σαφές το διακριτό πεδίο εφαρμογής του ΕΚΤ+ και του TAME. Για την περίοδο 2014-2020, αυτό δεν διευκρινιζόταν στα έγγραφα προγραμματισμού, αλλά συχνά καθοριζόταν σε εκτελεστικές αποφάσεις των κρατών μελών κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Κατά την περίοδο 2021-2027 σημειώθηκε πρόοδος, είτε επειδή τα εθνικά προγράμματα ήταν ακριβέστερα είτε επειδή οι εθνικές αρχές αποσαφήνισαν το πεδίο εφαρμογής στην αρχή της περιόδου.

53 Από την ανάλυση του δείγματος έργων που επιλέξαμε, διαπιστώσαμε ότι οι αρμόδιες εθνικές αρχές εφάρμοσαν διαδικασίες για τον μετριασμό του κινδύνου διπλής χρηματοδότησης των ίδιων δαπανών από το TAME και το ΕΚΤ (*παράρτημα I* – κριτήριο 2). Στην Ισπανία, εντοπίσαμε μια αποτελεσματική πρακτική για τον μετριασμό αυτού του κινδύνου (*πλαίσιο 4*).

⁴⁴ Toolkit on the use of EU funds for the integration of people with a migrant background 2021–2027 programming period, κεφάλαιο 4, σ. 12-19.

⁴⁵ Εργαλειοθήκη για τη χρήση των κονδυλίων της ΕΕ για την ένταξη των ατόμων με μεταναστευτικό υπόβαθρο - 2014–2020.

Πλαίσιο 4

Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για έργα με χρηματοδότηση από το TAME, το ΕΚΤ και τον κρατικό προϋπολογισμό στην Ισπανία

Στο ισπανικό πρόγραμμα στο πλαίσιο του TAME για την περίοδο 2014-2020, οι προσκλήσεις περιλάμβαναν έργα προς χρηματοδότηση από το TAME, το ΕΚΤ ή τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούσαν να υποβάλουν αίτηση για στήριξη μόνο από μία από τις τρεις πηγές χρηματοδότησης, για έργα που κάλυπταν διάφορα είδη δραστηριοτήτων. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του κινδύνου διπλής χρηματοδότησης. Οι προσκλήσεις απαιτούσαν επίσης από τον δικαιούχο να προσδιορίσει ρητά στα πρωτότυπα έγγραφα του χρηματοδοτούμενου έργου, το έτος της πρόσκλησης, το ποσό και το ταμείο: είτε το TAME είτε το ΕΚΤ.

Τα μέτρα ένταξης εξυπηρετούσαν τον σκοπό τους, αλλά δεν προσαρμόζονταν συστηματικά στις ανάγκες των επιμέρους ομάδων, και τα έργα ως επί το πλείστον παρήγαγαν τις προβλεπόμενες εκροές

54 Εξετάσαμε κατά πόσον τα κράτη μέλη είχαν επιλέξει κατάλληλα μέτρα ένταξης προς στήριξη στο πλαίσιο του TAME. Λάβαμε ως σημείο αναφοράς για τις σχετικές παρεμβάσεις τα είδη των δραστηριοτήτων ένταξης που αναφέρονται στον κανονισμό του 2021 για το TAME⁴⁶. Εξετάσαμε σε ποιον βαθμό τα κράτη μέλη προσαρμόσαν τη στήριξη από το ταμείο στις ανάγκες συγκεκριμένων ομάδων και κάλυψαν βασικούς τομείς της ένταξης.

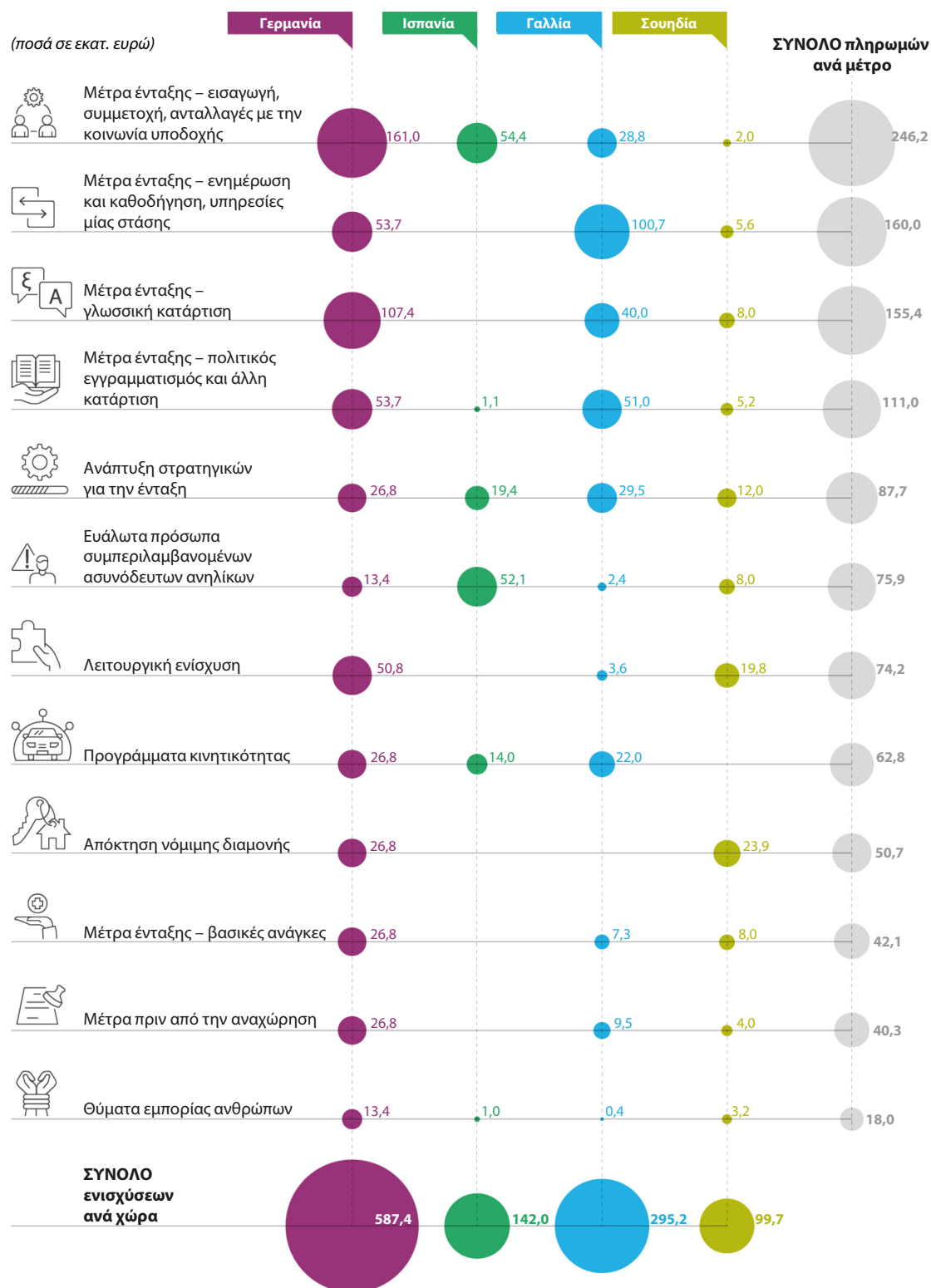
55 Εξετάσαμε επίσης αν τα κράτη μέλη και η Επιτροπή διασφάλισαν την ορθή υλοποίηση των επιλεγέντων έργων. Αναλύσαμε δείγμα 22 έργων και εξετάσαμε τα κύρια στάδια του κύκλου διαχείρισής τους, όπως αυτά της επιλογής και των ελέγχων σχετικά με την υλοποίησή τους.

⁴⁶ Παράρτημα VI του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147.

Οι δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν ανταποκρίνονταν στις ανάγκες ένταξης

56 Στα τέσσερα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήσαμε επίσκεψη, εξετάσαμε τα μέτρα ένταξης που είχαν προγραμματιστεί για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027. Διαπιστώσαμε ότι σχεδίαζαν να στηρίξουν ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, οι οποίες ήταν όλες κατάλληλες σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία (*γράφημα 9*). Από την ανάλυση των δεδομένων προκύπτει επίσης ότι έδωσαν προτεραιότητα σε ένα ή δύο είδη παρέμβασης έναντι άλλων.

Γράφημα 9 – Είδη δραστηριοτήτων ένταξης κατά την περίοδο 2021-2027 στα κράτη μέλη που επιλέξαμε (σε εκατομμύρια ευρώ)

Πηγή: Εθνικά προγράμματα TAME 2021-2027.

57 Τα 22 έργα που εξετάσαμε υποστήριξαν δραστηριότητες ένταξης ΥΤΧ που εξυπηρετούσαν τον επιδιωκόμενο σκοπό, σε τομείς όπως ο πολιτικός εγγραμματισμός και η γλωσσική κατάρτιση, καθώς και ο κοινωνικός εγγραμματισμός. Επίσης υποστήριξαν την ανάπτυξη διαδικτυακών πλατφορμών και εφαρμογών (*παράρτημα II*). Τα ευρήματά μας ευθυγραμμίζονται με αυτά που παρουσιάζονται στην *έκθεση ενδιάμεσης αξιολόγησης* του TAME που δημοσίευσε η Επιτροπή το 2018, η οποία είχε καταλήξει σε θετικά συμπεράσματα σχετικά με τη συνάφεια του ταμείου και των ειδικών του στόχων. Στο *πλαίσιο 5* παρατίθενται παραδείγματα σχετικών έργων.

Πλαίσιο 5

Παραδείγματα έργων ένταξης

Στη Γερμανία, οι εκπαιδευτικοί έμαθαν να εργάζονται με παιδιά μετανάστες που είχαν βιώσει τραυματικές καταστάσεις. Στόχος ήταν η βελτίωση των σχολικών επιδόσεών τους.

Στο πλαίσιο ενός έργου στη Σουηδία, αναπτύχθηκαν νέα συστήματα ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων για άδειες εργασίας, θεωρήσεις, οικογενειακή επανένωση, σπουδαστές και ασυνόδευτους ανηλίκους.

Στο πλαίσιο άλλου έργου, το οποίο τελεί υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής και συγχρηματοδοτείται σε ποσοστό 90 % (1,6 εκατομμύρια ευρώ) από το TAME, αναπτύχθηκε ένα κοινό πλαίσιο για την ένταξη μεταναστών και προσφύγων στις περιφέρειες της ΕΕ. Επιδίωξη ήταν οι υπεύθυνοι για τη χάραξη πολιτικής σε περιφερειακό επίπεδο να μπορούν να στηρίζουν τις αποφάσεις τους στον τομέα αυτό σε τεκμηριωμένη έρευνα. Το έργο υλοποιήθηκε από 10 δικαιούχους προερχόμενους από έξι κράτη μέλη.

Ο βαθμός προσαρμογής των μέτρων ένταξης στις ανάγκες συγκεκριμένων ομάδων διέφερε μεταξύ των κρατών μελών

58 Και οι δύο κανονισμοί για το TAME προβλέπουν στήριξη από το ταμείο ειδικά προσαρμοσμένη στις ανάγκες των ΥΤΧ⁴⁷. Αξιολογήσαμε σε ποιον βαθμό τα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε είχαν χρησιμοποιήσει το TAME για τη στήριξη μέτρων ένταξης σχεδιασμένων ειδικά για συγκεκριμένες ομάδες ΥΤΧ.

⁴⁷ Άρθρα 9, παράγραφος 2, και 19, παράγραφος 1, στοιχείο β), του [κανονισμού \(ΕΕ\) αριθ. 516/2014](#), και παράρτημα III, παράγραφος 3, στοιχείο η) του [κανονισμού \(ΕΕ\) 2021/1147](#).

59 Στη Γερμανία και την Ισπανία, εντοπίσαμε τέτοια προγράμματα για συγκεκριμένες ομάδες. Στη Γερμανία, έπειτα από τέσσερις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων κατά το διάστημα 2014-2018, περίπου το 75 % των κονδυλίων που ήταν διαθέσιμα για μέτρα ένταξης είχε διατεθεί για μέτρα απευθυνόμενα σε συγκεκριμένες ομάδες. Ενδεικτικά παραδείγματα είναι τα προενταξιακά μέτρα στις χώρες καταγωγής των ΥΤΧ ή τα μέτρα ένταξης στη Γερμανία που απευθύνονται σε μετανάστες νεαρής ηλικίας. Στην Ισπανία εφαρμόστηκαν μέτρα που εστίαζαν στη στήριξη των θυμάτων έμφυλης βίας και εμπορίας ανθρώπων. Βάσει των στοιχείων που μας διαβίβασαν οι ισπανικές αρχές, κατά την περίοδο 2021-2027 σχεδίαζαν να εσιτιάσουν στα ευάλωτα άτομα, διαθέτοντας το 37 % του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του TAME σε αυτή την κατηγορία ΥΤΧ.

60 Στη Σουηδία και τη Γαλλία, διαπιστώσαμε μικρότερο βαθμό προσαρμογής των μέτρων κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Στη Σουηδία, η ομάδα-στόχος της πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης από το ταμείο ήταν ΥΤΧ που διέμεναν ή επιθυμούσαν να μετακομίσουν στη χώρα. Στη Γαλλία, το εθνικό πρόγραμμα εστίαζε στη διάκριση των μέτρων ένταξης, κυρίως για λόγους διοικητικής οργάνωσης, σε δύο κύριες υποκατηγορίες: σε εκείνα που απευθύνονταν σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας και σε εκείνα που αφορούσαν άλλες κατηγορίες ΥΤΧ.

61 Ο κανονισμός του 2021 για το TAME καθορίζει ειδικές κατηγορίες αναφοράς στοιχείων για τους διάφορους τομείς παρέμβασης του TAME⁴⁸ και τα ενδεικτικά ποσά που διατίθενται στο πλαίσιο του ταμείου στο στάδιο του προγραμματισμού (*γράφημα 9*). Θεωρούμε ότι η εν λόγω νομοθετική αλλαγή συνέβαλε στην καλύτερη προσαρμογή των μέτρων ένταξης στις συγκεκριμένες ανάγκες κατά την περίοδο 2021-2027 σε σύγκριση με εκείνη που προηγήθηκε.

⁴⁸ Παράρτημα VI, πίνακας 1, ενότητα II, του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147.

Μολονότι η αναγνώριση των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων των ΥΤΧ αποκτά ολοένα μεγαλύτερη σημασία, η στήριξη από το TAME στον τομέα αυτό είναι οριακή

62 Από το 2014, η αξιολόγηση και η αναγνώριση των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων που έχουν αποκτηθεί σε τρίτη χώρα, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής πείρας, αποτελούν μέρος των προενταξιακών μέτρων⁴⁹ ή των μέτρων ένταξης⁵⁰ που είναι επιλέξιμα για στήριξη από το TAME. Ο κανονισμός του 2021 για τη θέσπιση του ταμείου επιβεβαίωσε τη σημασία της αξιολόγησης και της αναγνώρισης των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων, αφιερώνοντας στο θέμα αυτό έναν από τους τέσσερις βασικούς δείκτες επιδόσεων⁵¹ για τον ειδικό στόχο της ένταξης. Πρόκειται για τον δείκτη με τίτλο «Αριθμός συμμετεχόντων που υπέβαλαν αίτηση για την αναγνώριση ή αξιολόγηση επαγγελματικών προσόντων ή δεξιοτήτων αποκτημένων σε τρίτη χώρα».

63 Κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας, η Επιτροπή επιβεβαίωσε ότι οι ΥΤΧ αντιμετωπίζουν μεγαλύτερο κίνδυνο υποαπασχόλησης και αναντιστοιχίας μεταξύ των επαγγελματικών προσόντων (και της πείρας) τους και της θέσης εργασίας που βρίσκουν στην αγορά εργασίας της ΕΕ. Οι διαδικασίες αναγνώρισης συχνά είναι χρονοβόρες και δαπανηρές, γεγονός που μειώνει την αποτελεσματικότητά τους. Πέρα από την πρόσβαση στα νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα μέσω της επίσημης αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων, η Επιτροπή θεωρεί ότι απαιτούνται βελτιώσεις όσον αφορά τη σαφήνεια των διάφορων προσόντων που αποκτήθηκαν εκτός ΕΕ και την αντιστοιχία τους με παρόμοια στα κράτη μέλη.

64 Το 2023, η Επιτροπή συνέστησε στα κράτη μέλη να απλουστεύσουν και να επιταχύνουν την αναγνώριση των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων των ΥΤΧ⁵². Στόχος της σύστασης ήταν «να διευκολυνθεί η ένταξη [των ΥΤΧ] στην αγορά εργασίας σύμφωνα με τις ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας της Ένωσης και «[τα κράτη μέλη] να επιδιώκουν να αξιοποιούν τις δυνατότητες της νόμιμης μετανάστευσης, ώστε να προσελκύουν ειδικευμένους υπηκόους τρίτων χωρών για την αντιμετώπιση των ελλείψεων εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων»⁵³.

⁴⁹ Άρθρο 8, στοιχείο β), του κανονισμού (ΕΕ) 516/2014.

⁵⁰ Παράρτημα ΙΙΙ, άρθρο 3, στοιχείο δ), του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147.

⁵¹ Αυτόθι, παράρτημα V.

⁵² C(2023) 7700.

⁵³ Αυτόθι, σ. 10.

65 Σύμφωνα με εκθέσεις φορέων τόσο από τον δημόσιο τομέα (του ανώτατου οργάνου ελέγχου της Σουηδίας του 2015⁵⁴) όσο και από τον ιδιωτικό (έκθεση μη κερδοσκοπικής οργάνωσης στην Ισπανία του 2020⁵⁵), η ανάγκη αναγνώρισης των δεξιοτήτων και των προσόντων στο πλαίσιο τυποποιημένης διαδικασίας συνιστά μείζον εμπόδιο για την ένταξη των ΥΤΧ στην αγορά εργασίας.

Η αναγνώριση των προσόντων είχε εξαιρεθεί από τη χρηματοδότηση με πόρους του TAME στα κράτη μέλη που επιλέξαμε

66 Στα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήσαμε επίσκεψη, διαπιστώσαμε ότι υπήρχαν εθνικά συστήματα για την αναγνώριση των προσόντων ή για τη σύγκριση των διπλωμάτων που αποκτήθηκαν στις χώρες καταγωγής με τα αντίστοιχα της ημεδαπής. Την ευθύνη για τα συστήματα αυτά είχαν ακαδημαϊκές αρχές ή επαγγελματικοί φορείς (οι τελευταίοι ήταν υπεύθυνοι για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων που παρέχουν πρόσβαση σε νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα ή σε συγκεκριμένο βαθμό ή μισθολογικό κλιμάκιο) και, ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη δεν τα εξέτασαν για πιθανή στήριξη από το TAME.

67 Ωστόσο, εντοπίσαμε ορισμένες ειδικές διατάξεις ευνοϊκές για τους ΥΤΧ στα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε. Λόγου χάριν, στη Γαλλία, η διαδικασία αναγνώρισης ήταν απολύτως δωρεάν για τους δικαιούχους διεθνούς και προσωρινής προστασίας. Οι ΥΤΧ αντιπροσώπευαν το 85 % των 354 946 αιτήσεων αναγνώρισης ισοτιμίας διπλωμάτων που υποβλήθηκαν στη Γαλλία κατά το διάστημα 2014-2023⁵⁶. Περισσότερο από το 80 % των αιτήσεων αυτών έγιναν δεκτές. Στη Σουηδία, οι αρχές δεν χρέωναν τέλη για τη διαδικασία αναγνώρισης. Τα μόνα έξοδα με τα οποία βαρύνονταν οι ΥΤΧ αφορούσαν την επίσημη μετάφραση των εγγράφων ή την πρόσβαση σε νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα⁵⁷.

⁵⁴ 2015-17 Nyanländas etablering – är statens insatser effektiva, σ. 124.

⁵⁵ Estudio sobre las necesidades de la población inmigrante en España: tendencias y retos para la inclusión social. Informe ejecutivo, Δεκέμβριος 2020, σ. 19.

⁵⁶ Δεδομένα του κέντρου ENIC-NARIC στη Γαλλία.

⁵⁷ Τι είναι ένα νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα - Your Europe (europa.eu).

Η στήριξη που παρείχαν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του TAME για την αξιολόγηση των δεξιοτήτων ήταν οριακή

68 Στα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήσαμε επίσκεψη, η συμβολή του TAME στην αξιολόγηση των δεξιοτήτων ήταν οριακή, αν και άλλα εργαλεία της ΕΕ διαδραμάτιζαν ρόλο στον τομέα αυτό. Παραδείγματος χάριν, το [Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης](#) παρέχει εξατομικευμένη τεχνική εμπειρογνώση στα κράτη μέλη για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων μέσω προσκλήσεων υποβολής προσφορών, και το πολύγλωσσο [εργαλείο κατάρτισης προφίλ δεξιοτήτων για υπηκόους τρίτων χωρών](#) αναπτύχθηκε το 2017 στο πλαίσιο του [θεματολογίου δεξιοτήτων για την Ευρώπη](#). Η Ισπανία δεν εφάρμοσε ειδικά μέτρα για την αξιολόγηση των δεξιοτήτων σε καμία από τις δύο περιόδους χρηματοδότησης του TAME, αφενός, επειδή ο εν λόγω τομέας ήταν επιλέξιμος για στήριξη από το ΕΚΤ και, αφετέρου, λόγω του διαχωρισμού των θεσμικών αρμοδιοτήτων μεταξύ του κράτους και των περιφερειών. Στη Γερμανία, στο εθνικό πρόγραμμα του TAME για την περίοδο 2014-2020 δεν γινόταν αναφορά στην αξιολόγηση των δεξιοτήτων. Η Επιτροπή μάς ενημέρωσε ότι το ΕΚΤ διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο σε αυτόν τον τομέα, όπως μέσω του προγράμματος [«Ένταξη μέσω των προσόντων» \(Integration durch Qualifizierung, IQ\)](#).

69 Στη Σουηδία, από τα 55 έργα που χρηματοδοτήθηκαν με πόρους του TAME, εντοπίσαμε δύο που παρείχαν στήριξη κατά την περίοδο 2014-2020 για την επικύρωση της επαγγελματικής πείρας των ΥΤΧ. Ωστόσο, οι σουηδικές αρχές ανέφεραν ότι δεν είχε εκδηλωθεί αρκετό ενδιαφέρον για στήριξη από το TAME στον τομέα αυτό. Παρόμοια ήταν η κατάσταση και στη Γαλλία, όπου εντοπίσαμε μόνο ένα έργο στον τομέα αυτό για την περίοδο 2021-2027, επί συνόλου 28 που είχαν εγκριθεί.

Τα έργα πέτυχαν σε γενικές γραμμές τις αναμενόμενες εκροές τους, ωστόσο οι εκτιμήσεις κόστους ήταν ανεπαρκείς

70 Οι όροι και οι προϋποθέσεις καταβολής των επιχορηγήσεων καθορίζονται στις συμφωνίες επιχορήγησης του TAME. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται η υποχρέωση υποβολής στις αρχές εγγράφων που επιβεβαιώνουν την εκτέλεση των δαπανών και το χρονοδιάγραμμα του έργου. Αναλύσαμε τον τρόπο με τον οποίο οι αρχές ήλεγχαν την επιλεξιμότητα μιας δραστηριότητας και εξέταζαν τα στοιχεία κόστους.

Συνολικά, τα έργα πέτυχαν τις αναμενόμενες εκροές

71 Στο πλαίσιο του ελέγχου συστημάτων που διενεργήσαμε, εξετάσαμε τεκμηριωμένες διαδικασίες για την επαλήθευση της υλοποίησης των έργων, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών ελέγχων στο στάδιο της καταβολής των επιχορηγήσεων και κατά το κλείσιμο, καθώς και επιτόπιους ελέγχους σε δείγμα έργων.

72 Η τακτική αναφορά στοιχείων από τους δικαιούχους επιχορηγήσεων έδινε στις εθνικές αρχές τη δυνατότητα να αξιολογήσουν κατά πόσον τα έργα υλοποιούνταν σύμφωνα με τον προγραμματισμό. Από την εξέταση του δείγματός μας των 20 έργων υπό επιμερισμένη διαχείριση (*παράρτημα Ι* – κριτήριο 4) και των δύο έργων υπό άμεση διαχείριση, διαπιστώθηκε ότι οι αναμενόμενες εκροές είχαν υλοποιηθεί σε μεγάλο βαθμό.

Οι διαδικασίες για την εκτίμηση του κόστους και των οφελών δεν βασίζονταν συστηματικά σε ποσοτική ανάλυση ή συγκριτική αξιολόγηση

73 Το άρθρο 17, παράγραφος 2, στοιχείο γ), του [κανονισμού του 2014 για το TAME](#) ορίζει ότι οι δαπάνες πρέπει να είναι «*εύλογες και σύμφωνες με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ειδικότερα από άποψη αντιστοιχίας αξίας και δαπάνης, καθώς και σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας*». Στην παρούσα ενότητα εξετάζουμε κατά πόσο πληρούνταν οι εν λόγω προϋποθέσεις.

74 Στα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε, εντοπίσαμε διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι το TAME επιστρέφει μόνον έξοδα που όντως πραγματοποιήθηκαν. Οι εν λόγω διαδικασίες δικλίδων είναι σύμφωνες με τις αρχές που ορίζονται στη νομοθεσία του TAME σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών⁵⁸.

75 Επιπλέον, η διαδικασία επιλογής των έργων του TAME που εξετάσαμε στο πλαίσιο του ελέγχου συστημάτων μας περιλάμβανε ανάλυση κόστους-οφέλους σε τρία από τα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήσαμε επίσκεψη (Γερμανία, Γαλλία και Σουηδία). Θεωρούμε ότι, όταν σχεδιάζεται και υλοποιείται σωστά, η ανάλυση αυτή βοηθά τις αρχές να βασίζονται στην επιλογή των έργων στην προστιθέμενη αξία τους.

⁵⁸ Άρθρα 17 και 18 του [κανονισμού \(ΕΕ\) αριθ. 514/2014](#).

76 Ωστόσο, διαπιστώσαμε ότι οι διαδικασίες ανάλυσης κόστους-οφέλους που εφαρμόστηκαν για τα 20 έργα του δείγματός μας βασίζονταν σχεδόν αποκλειστικά σε ποιοτικά στοιχεία και ότι η ποσοτική ανάλυση ήταν περιορισμένη (**παράρτημα I** – κριτήριο 1). Επιπλέον, οι εθνικές αρχές δεν χρησιμοποιούσαν συστηματικά εργαλεία όπως σημεία αναφοράς ή πίνακες μέσου κόστους προκειμένου να αξιολογούν κατά πόσον οι δαπάνες των έργων ήταν εύλογες (**παράρτημα I** – κριτήριο 3). Οι γαλλικές αρχές έκριναν ότι επρόκειτο για τομέα στον οποίο χρειαζόνταν βελτιώσεις για την περίοδο 2021-2027. Ωστόσο, όταν τα έργα επιλέγονταν λόγω του καινοτόμου χαρακτήρα τους, η συγκριτική αξιολόγηση συχνά ήταν δύσκολη, λόγω του περιορισμένου αριθμού παρόμοιων έργων.

77 Διαπιστώσαμε ότι, στην περίπτωση ενός από τα δύο έργα υπό άμεση διαχείριση, η Επιτροπή είχε διενεργήσει με επιτυχία συγκριτική αξιολόγηση των διοικητικών δαπανών του με εκείνες παρόμοιων έργων και, ως εκ τούτου, είχε μπορέσει να καταδείξει την οικονομική αποδοτικότητά του.

Αν και γίνεται στο πλαίσιο ενός δομημένου συστήματος, η παρακολούθηση των εθνικών προγραμμάτων χρηματοδότησης στο πλαίσιο του TAME ήταν δύσκολη

78 Εξετάσαμε κατά πόσον η Επιτροπή και τα κράτη μέλη είχαν αναπτύξει αποτελεσματικό σύστημα για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των μέτρων ένταξης στο πλαίσιο του TAME. Ένα τέτοιο σύστημα πρέπει να αντικατοπτρίζει με ακρίβεια τις δραστηριότητες που αναλαμβάνονται και να επικαιροποιείται τακτικά, ώστε να μπορεί να παρέχει αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με τις επιδράσεις των χρηματοδοτούμενων από το ταμείο μέτρων ένταξης. Σύμφωνα με το κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης (ΚΠΠΑ) για την περίοδο 2014-2020 και το πλαίσιο επιδόσεων για την περίοδο 2021-2027, τα προγράμματα του TAME πρέπει να σχεδιάζονται με γνώμονα τιμές-στόχο. Εξετάσαμε κατά πόσον πληρούνταν οι εν λόγω προϋποθέσεις.

Η Επιτροπή εξετάζει τα στοιχεία των κρατών μελών στο πλαίσιο ενός δομημένου συστήματος, αλλά η ποιότητα των δεδομένων εξακολουθεί να μην είναι δεδομένη

79 Η Επιτροπή εξετάζει τις εκθέσεις των κρατών μελών σχετικά με την υλοποίηση του TAME υπό επιμερισμένη διαχείριση στο πλαίσιο του δομημένου συστήματος αναφοράς στοιχείων του ΚΠΠΑ ή του πλαισίου επιδόσεων. Διαπιστώσαμε ότι οι κατάλογοι ελέγχου που χρησιμοποιεί η Επιτροπή βασίζονται σε ελέγχους ευλογοφάνειας και συνέπειας και είναι καλά δομημένοι.

80 Το άρθρο 69, παράγραφος 4, του [κανονισμού περί κοινών διατάξεων](#) ορίζει ότι «[τ]α κράτη μέλη διασφαλίζουν την ποιότητα, την ακρίβεια και την αξιοπιστία του συστήματος παρακολούθησης και των δεδομένων σχετικά με τους δείκτες». Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν υποχρεούται να επικυρώνει τα στοιχεία που υποβάλλονται, δεδομένου ότι την ευθύνη για την ποιότητα των δεδομένων φέρουν τα κράτη μέλη.

81 Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για τους δείκτες εκροής (για αμφότερες τις περιόδους) και για τους δείκτες αποτελέσματος (για την περίοδο 2021-2027) προέρχονται από τις εκθέσεις των έργων. Ως εκ τούτου, τυχόν προβλήματα στην ποιότητα των δεδομένων έχουν πιθανότατα αντίκτυπο στην ποιότητα των πληροφοριών σχετικά με τις επιδόσεις, οι οποίες βασίζονται σε δείκτες του ΚΠΠΑ και υποβάλλονται από την Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας έγκρισης του προϋπολογισμού⁵⁹ (σημείο [93](#)).

82 Διαπιστώσαμε αδυναμίες στα στοιχεία που περιέχονταν στις εκθέσεις των έργων. Κατά την εξέταση των επιλεγέντων έργων, εντοπίσαμε προβλήματα όσον αφορά την αξιοπιστία των στοιχείων που ανέφεραν οι δικαιούχοι στις αρχές σχετικά με τους δείκτες στις περιπτώσεις 11 έργων. Στο [πλαίσιο 6](#) παρατίθενται παραδείγματα προβλημάτων που συναντήσαμε.

⁵⁹ Δήλωση προγράμματος του σχεδίου προϋπολογισμού του 2023, σ. 880-881.

Πλαίσιο 6

Παραδείγματα προβλημάτων που εντοπίστηκαν κατά τους ελέγχους σχετικά με την αξιοπιστία των δεικτών

Στην Ισπανία, τα υποκείμενα στοιχεία για όλα τα έργα στον τομέα της ένταξης έδειξαν αριθμό συμμετεχόντων διπλάσιο από εκείνον που είχε αναφερθεί στην Επιτροπή. Διαπιστώσαμε ότι στην περίπτωση ενός από τα πέντε έργα που επελέγησαν, στους δείκτες που αφορούσαν ΥΤΧ είχαν προσμετρηθεί και άτομα που δεν εμπύπτουν σε αυτή την κατηγορία.

Στη Γαλλία, δεν μπορέσαμε να αντιστοιχίσουμε έναν ειδικό δείκτη εκροής που είχε αναφέρει η χώρα στην Επιτροπή (C2 – αριθμός συμμετεχόντων που έλαβαν στήριξη από το TAME μέσω μέτρων ένταξης) με τα σύνολα για όλους τους δείκτες στα δεδομένα που παρασχέθηκαν από όλα τα χρηματοδοτούμενα από το TAME έργα ένταξης.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη δεν αύξησαν τις τιμές-στόχο τους, όσον αφορά τον αριθμό των συμμετεχόντων και τα αποτελέσματα, κατ' αναλογία προς τις αυξήσεις του προϋπολογισμού για την ένταξη της περιόδου 2021-2027

83 Οι τιμές-στόχος αποτελούν ποσοτικοποιημένη έκφραση των στόχων δημόσιας πολιτικής. Πρέπει επίσης να καθορίζουν το ύψος των χρηματοδοτικών πόρων και τα μέτρα για την επίτευξή τους. Η Επιτροπή εξετάζει διεξοδικά την πρόοδο προς την επίτευξη των εν λόγω τιμών-στόχου στο πλαίσιο της επανεξέτασης των ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης του TAME που υποβάλλουν τα κράτη μέλη.

84 Το κονδύλιο του TAME για τον ειδικό στόχο 2 που αφορά την ένταξη αυξήθηκε από 911 εκατομμύρια ευρώ την περίοδο 2014-2020 (εξαιρουμένης της χρηματοδότησης προς το Ηνωμένο Βασίλειο) σε 1 960 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2021-2027 (σημείο 15), δηλαδή κατά περίπου 115 %. Ωστόσο, σύμφωνα με τις προβλέψεις των διαχειριστικών αρχών, ο αριθμός-στόχος όσον αφορά τους συμμετέχοντες σε μέτρα ένταξης του TAME συνολικά στα κράτη μέλη θα μειωθεί από 9,7 εκατομμύρια στο τέλος του 2022 σε 2,5 εκατομμύρια το 2029⁶⁰, δηλαδή κατά περίπου 75 %. Σύμφωνα με τις αρχές των κρατών μελών στα οποία πραγματοποιήσαμε επίσκεψη, ο καθορισμός τιμών-στόχου για το 2029 (οπότε και λήγει η περίοδος επιλεξιμότητας των δαπανών για στήριξη από το TAME) βασίστηκε σε μεγάλο βαθμό σε παρεκβολές με βάση τα παλαιότερα στοιχεία για τους αριθμούς

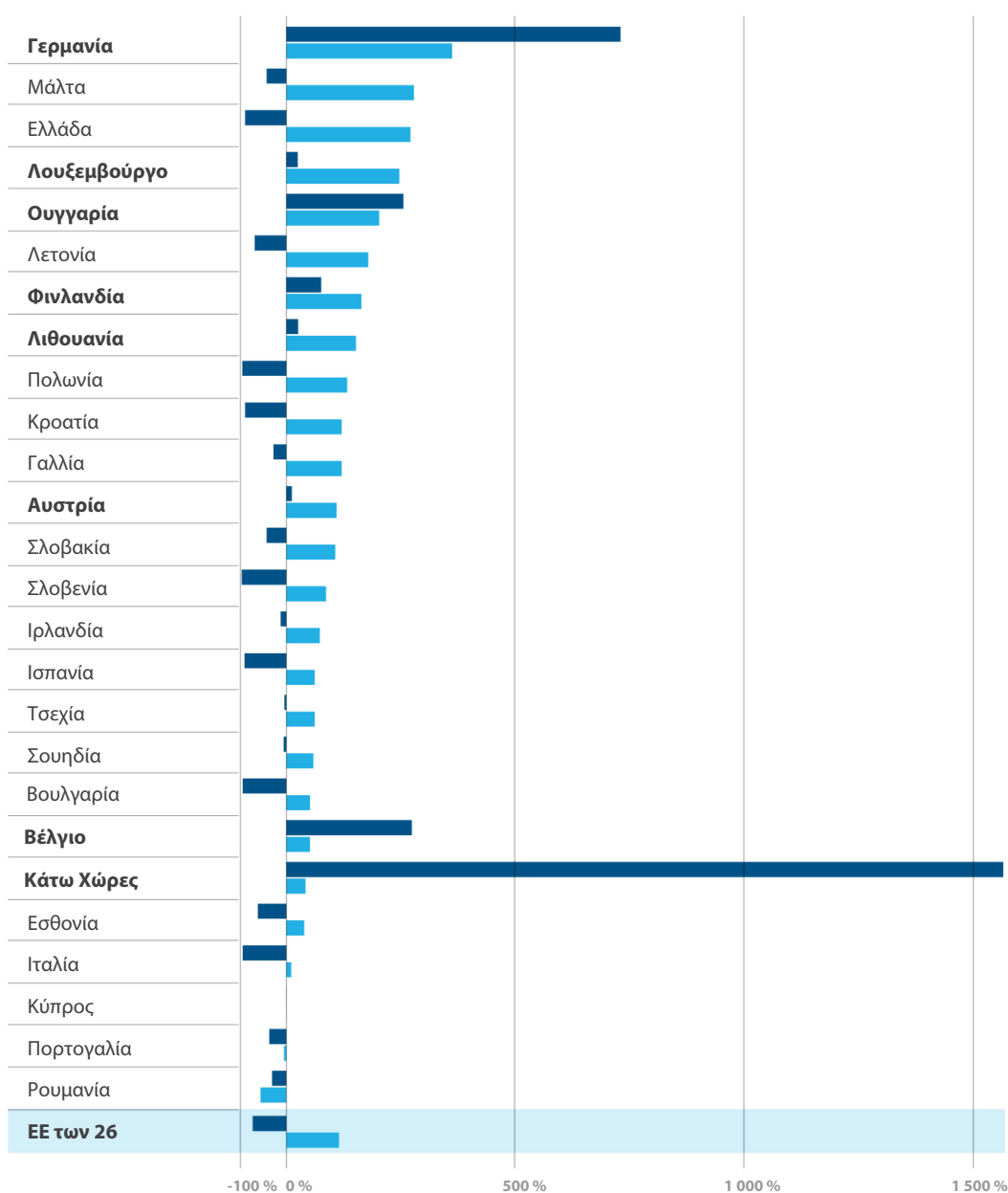
⁶⁰ Στοιχεία της Επιτροπής από τα εθνικά προγράμματα του TAME.

των συμμετεχόντων. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα μεταβολές στις τιμές-στόχο για τους συμμετέχοντες, οι οποίες δεν συνδέονταν με τις αυξήσεις του προϋπολογισμού. Η ποικιλομορφία των δράσεων και η εξέλιξη της έντασής τους εξηγούν επίσης ενδεχομένως την αποσυσχέτιση μεταξύ των αυξήσεων των προϋπολογισμών και των μειώσεων των αριθμών της ομάδας-στόχου.

85 Σε 15 από τα 26 κράτη μέλη που συμμετέχουν στο TAME, η αύξηση των προϋπολογισμών για μέτρα ένταξης μεταξύ των δύο περιόδων προγραμματισμού συνοδεύθηκε από μείωση του αριθμού-στόχου για τους συμμετέχοντες. Στα οκτώ κράτη μέλη όπου και οι δύο αριθμοί αυξήθηκαν, δεν αυξήθηκαν στον ίδιο βαθμό (*γράφημα 10*).

Γράφημα 10 – Μεταβολή του προϋπολογισμού για τη στήριξη της νόμιμης μετανάστευσης και την ένταξη που δεν συνδέεται με μεταβολή των τιμών-στόχου για τους συμμετέχοντες (%)

- Διακύμανση του αριθμού-στόχου όσον αφορά τους συμμετέχοντες
- Διακύμανση του προϋπολογισμού για την ένταξη

Σημ.: Η μεταβολή του προϋπολογισμού για μέτρα στήριξης της νόμιμης μετανάστευσης και της ένταξης συγκρίνει τα στοιχεία για την περίοδο 2021-2027 με αυτά για την περίοδο 2014-2020. Η μεταβολή στον αριθμό των συμμετεχόντων συγκρίνει τον προσδοκωμένο αριθμό για το 2029 με τον πραγματικό αριθμό στο τέλος του 2022. Τα κράτη μέλη κατατάσσονται κατά φθίνουσα σειρά βάσει του μεγέθους της μεταβολής στον προϋπολογισμό για μέτρα στήριξης της νόμιμης μετανάστευσης και της ένταξης. Τα οκτώ κράτη μέλη που αναφέρονται με έντονους χαρακτήρες είναι αυτά στα οποία και οι δύο αριθμοί αυξήθηκαν.

Πηγή: Στοιχεία της Επιτροπής.

86 Η αύξηση του προϋπολογισμού, με παράλληλη μείωση του αριθμού των συμμετεχόντων, θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της στήριξης ανά συμμετέχοντα από το TAME. Λόγου χάριν, στη Γαλλία, οι αρχές επιβεβαίωσαν την πρόθεσή τους να αυξήσουν το ποσό της ενίσχυσης ανά συμμετέχοντα στο πλαίσιο του προγράμματος «*Contrat d'intégration républicaine*», ευελπιστώντας να επιτύχουν καλύτερα αποτελέσματα όσον αφορά την ένταξη. Διαπιστώσαμε ότι η μέση στήριξη από το ταμείο ανά συμμετέχοντα αναμενόταν να αυξηθεί σημαντικά μεταξύ των δύο περιόδων προγραμματισμού. Στα 24 κράτη μέλη που έθεσαν τιμές-στόχο με ορίζοντα το 2029 για τον δείκτη «Αριθμός συμμετεχόντων που δηλώνουν ότι η δραστηριότητα ήταν χρήσιμη για την ένταξή τους» θα αυξηθεί από 92 ευρώ σε 789 ευρώ. Ωστόσο, τα ίδια αυτά κράτη μέλη αναμένουν ότι, κατά μέσο όρο, λιγότεροι από τους μισούς συμμετέχοντες θα αξιολογήσουν τη δραστηριότητα ένταξης στην οποία συμμετείχαν ως χρήσιμη. Ένας από τους λόγους στους οποίους βασίζεται η εκτίμηση αυτή, η οποία θα μπορούσε να θεωρηθεί και συντηρητική, είναι η δυσκολία επικοινωνίας με τους συμμετέχοντες για τη μέτρηση του βαθμού ικανοποίησής τους μετά την αποχώρησή τους από ένα έργο.

87 Δεν εντοπίσαμε ανάλυση, ούτε σε επίπεδο Επιτροπής ούτε στο επίπεδο των διαχειριστικών αρχών που επισκεφθήκαμε, σχετικά με τον βαθμό στον οποίο οι αυξήσεις του προϋπολογισμού για την ένταξη κατά την περίοδο 2021-2027 δικαιολογούσαν το επίπεδο των τιμών-στόχου για τον αριθμό των συμμετεχόντων και τα αποτελέσματα. Βάσει των ιστορικών στοιχείων, είχε ήδη καταδειχθεί ότι οι εν λόγω τιμές-στόχος έπρεπε να αιτιολογηθούν, καθώς υπήρχαν σημαντικές αποκλίσεις (σημείο 91).

Η συμβολή του TAME στον τομέα της ένταξης είναι δύσκολο να αξιολογηθεί

88 Η υποστηρικτική μελέτη που εκπονήθηκε σε σχέση με την ενδιάμεση αξιολόγηση του TAME για την περίοδο 2014-2017 κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, όσον αφορά την βραχυπρόθεσμη και μεσοπρόθεσμη ένταξη, τα αποτελέσματα αναμένεται να καταστούν περισσότερο ορατά κατά το δεύτερο ήμισυ της περιόδου προγραμματισμού. Ως εκ τούτου, διατυπώθηκε η σύσταση η εκ των υστέρων αξιολόγηση του TAME να εστιάσει στην πρόοδο στον τομέα αυτό⁶¹. Η αξιολόγηση από τα κράτη μέλη αναμένεται να παραληφθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024 και από την Επιτροπή έως τις 30 Ιουνίου 2025⁶². Οι παρατηρήσεις που διατυπώνουμε κατωτέρω επιβεβαιώνουν τη βασιμότητα της εν λόγω σύστασης.

Τα κράτη μέλη δεν έχουν παρακολουθήσει τις πορείες ένταξης

89 Στα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε, η ένταξη των ΥΤΧ δεν παρακολουθείται μετά την αποχώρησή τους από έργο που χρηματοδοτείται από το TAME. Μολονότι δεν είναι υποχρεωτική, τέτοιου είδους παρακολούθηση είναι ωστόσο σημαντική για την ανάλυση της αποτελεσματικότητας της παρέμβασης. Η ανωτέρω αναφερθείσα έκθεση είχε επισημάνει την έλλειψη συστηματικής παρακολούθησης σε μακροπρόθεσμο επίπεδο⁶³.

90 Διαπιστώσαμε ότι μόνο η Γαλλία διενεργεί έρευνα παρακολούθησης της πορείας ένταξης των μεταναστών με την πάροδο του χρόνου (ELIPA, [πλαίσιο 7](#)), μολονότι αυτή δεν αφορά ειδικά ΥΤΧ που έλαβαν στήριξη από το TAME.

⁶¹ Final Report of the Interim Evaluation of the Asylum, Migration and Integration Fund, σ. 207.

⁶² Άρθρο 1, παράγραφος 5, του κανονισμού (ΕΚ) 2022/585, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 514/2014.

⁶³ Final Report of the Interim Evaluation of the Asylum, Migration and Integration Fund, σ. 222.

Πλαίσιο 7

Μακροπρόθεσμη παρακολούθηση των πορειών ένταξης στη Γαλλία

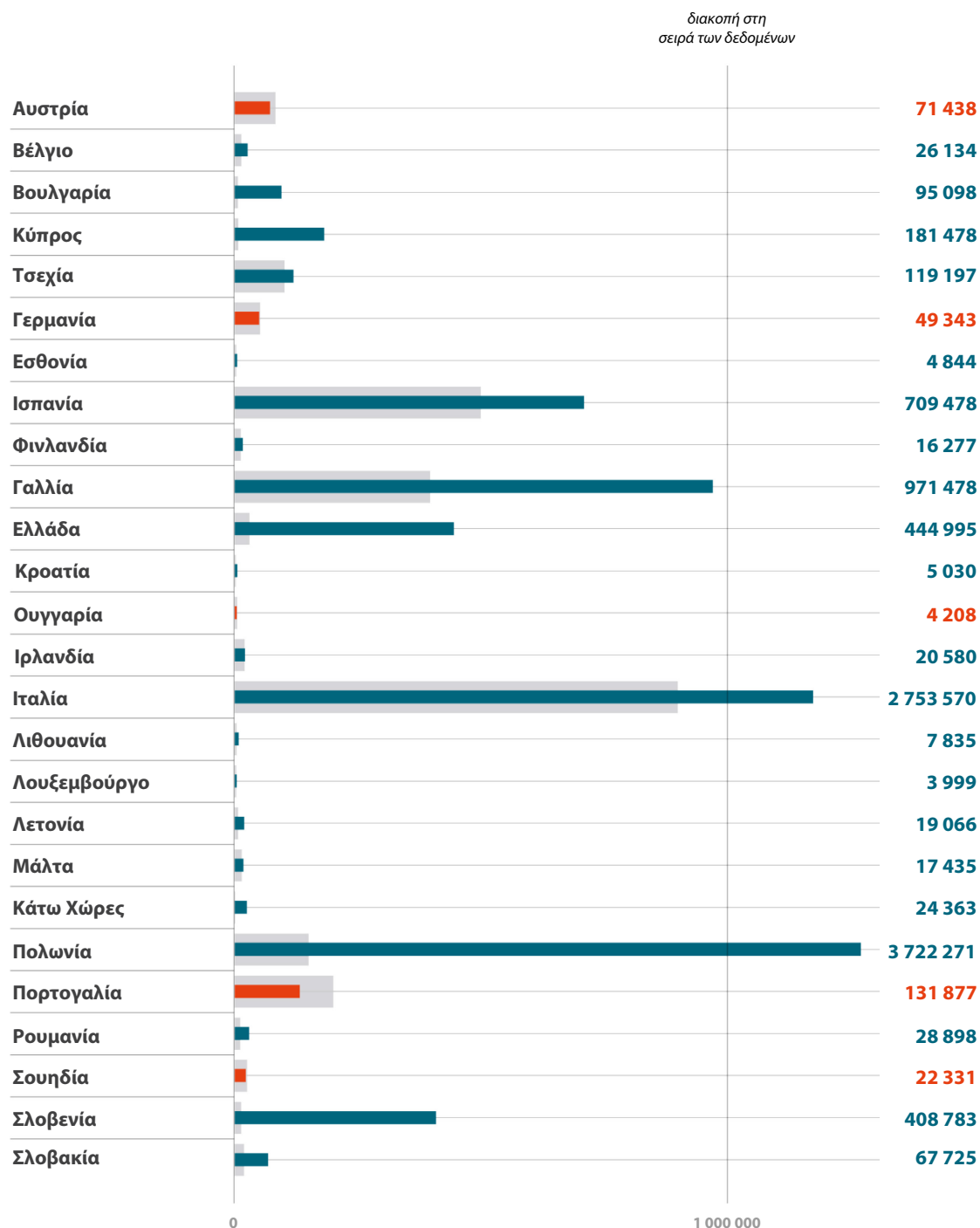
Η πρώτη έρευνα ELIPA κάλυψε την περίοδο 2010-2013. Το 2018, διατέθηκε για τη διενέργεια της έρευνας χρηματοδότηση ύψους 1,5 εκατομμυρίων ευρώ από το TAME. Μια νέα μελέτη που δημοσιεύθηκε τον Ιανουάριο του 2024 καλύπτει την περίοδο 2019-2022. Στόχος της είναι η αξιολόγηση της πορείας ένταξης των μεταναστών στη Γαλλία κατά τα τέσσερα χρόνια μετά την απόκτηση της πρώτης άδειας διαμονής τους. Η έρευνα παρέχει στοιχεία σχετικά με τα σχέδια μετανάστευσης των νεοαφιχθέντων, την πρόοδό τους όσον αφορά την κατανόηση της γαλλικής γλώσσας, τη γενική σωματική και ψυχική υγεία τους και τα πρώτα χρόνια της ζωής τους στη χώρα ως μετανάστες.

Τα δεδομένα σχετικά με τις εκροές που αφορούν τους συμμετέχοντες σε μέτρα του TAME παρέχουν ελλιπείς πληροφορίες

91 Διαπιστώσαμε ότι η παρακολούθηση βασίστηκε σε μεγάλο βαθμό σε εκροές, όπως ο αριθμός των συμμετεχόντων σε μέτρα ένταξης που χρηματοδοτήθηκαν από το TAME ή ο αριθμός των έργων ένταξης που υποστηρίχθηκαν από το TAME. Οι εκροές στο πλαίσιο του TAME διέφεραν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών, καθώς εξαρτώντο σε μεγάλο βαθμό από τα εθνικά μοντέλα που είχαν επιλεγεί για την υλοποίηση του ταμείου (σημεία [42-47](#)). Στη Γαλλία και την Ισπανία, τα μέτρα του TAME κατέγραψαν υψηλούς αριθμούς συμμετεχόντων κατά την περίοδο 2014-2020 (971 478 και 709 758 άτομα αντίστοιχα). Στην περίπτωση της Γαλλίας, αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το βασικό μέτρο ένταξης (το πρόγραμμα *Contrat d'intégration républicaine*) κάλυπτε μεγάλο αριθμό ατόμων (περίπου 100 000 ετησίως), τα οποία συνυπολογίστηκαν όλα στα στοιχεία για τις εκροές του TAME. Ωστόσο, στη Σουηδία και τη Γερμανία, ο αποκλεισμός τέτοιων βασικών μέτρων από τη συγχρηματοδότηση του TAME περιόρισε τον αριθμό των συμμετεχόντων που ελήφθησαν υπόψη στα στοιχεία για το ταμείο κατά την ίδια περίοδο (22 331 και 49 343 άτομα αντίστοιχα). Στην περίπτωση της Σουηδίας, εντοπίσαμε επίσης μεγάλα έργα που αφορούσαν τον εξοπλισμό των αρχών με νέα ηλεκτρονικά συστήματα και την αναβάθμιση των ικανοτήτων τους. Τα έργα αυτά δεν ανέφεραν τον αριθμό των συμμετεχόντων, αλλά πάντως έλαβαν σημαντική χρηματοδότηση στο πλαίσιο του TAME. Στο [γράφημα 11](#) παρουσιάζονται οι αποκλίσεις των δεδομένων σχετικά με τους συμμετέχοντες ανά κράτος μέλος.

Γράφημα 11 – Διακύμανση του αριθμού των ατόμων που καλύπτονται από μέτρα ένταξης σε σύγκριση με τις τιμές-στόχο για την περίοδο 2014-2020

- Τιμή-στόχος για την περίοδο 2014–2020
- Υπερκάλυψη της τιμής-στόχου στο τέλος του 2022
- Μη επίτευξη της τιμής-στόχου στο τέλος του 2022

Πηγή: Στοιχεία της Επιτροπής διαθέσιμα στο τέλος του 2022.

92 Η ανάλυση, η σύγκριση και η ερμηνεία των δεδομένων για τον προϋπολογισμό και τις εκροές σε επίπεδο ΕΕ είναι σημαντική και απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή, δεδομένων των διαφορών μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τα είδη παρεμβάσεων και τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες. Στην Πολωνία, παραδείγματος χάριν, τα μέτρα ένταξης υπολογίστηκε ότι κάλυπταν 3 722 271 άτομα στο τέλος του 2022, με διαθέσιμο προϋπολογισμό 60,7 εκατομμυρίων ευρώ⁶⁴. Στη Γερμανία ο αντίστοιχος αριθμός ήταν 49 343 άτομα, με διαθέσιμο προϋπολογισμό 127,1 εκατομμυρίων ευρώ⁶⁵.

93 Ως εκ τούτου, διαπιστώσαμε ότι η αξία των πληροφοριών που παρέχουν οι δείκτες εκροής είναι περιορισμένη. Ωστόσο, η Επιτροπή χρησιμοποίησε ως βασικό δείκτη επιδόσεων τον δείκτη «ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών – αριθμός δικαιούχων»⁶⁶, αναφέροντας απλώς πρόοδο 100 % προς την επίτευξη της τιμής-στόχου στο τέλος του 2023. Λαμβάνοντας υπόψη μόνο τα αριθμητικά στοιχεία για την Πολωνία ή την Ιταλία, η αρχική τιμή-στόχος της ΕΕ για την περίοδο 2014-2020, που είχε οριστεί σε 2 576 062 άτομα, θα είχε επιτευχθεί για τον εν λόγω δείκτη.

Οι δείκτες αποτελέσματος για την περίοδο 2014-2020 παρουσίαζαν αδυναμίες

94 Κατά την περίοδο 2014-2020, οι περισσότεροι δείκτες αποτελέσματος εστίαζαν σε έξι κοινωνικοοικονομικούς παράγοντες για την παρακολούθηση των διαφορών μεταξύ των υπηκόων των χωρών υποδοχής εντός της ΕΕ και των ΥΤΧ (σημείο **05**)⁶⁷, (**πλαίσιο 8**).

⁶⁴ Εθνικό πρόγραμμα TAME 2014-2020, έκδοση 7.0, σ. 34.

⁶⁵ Εθνικό πρόγραμμα TAME 2014-2020, έκδοση 9.0, σ. 33.

⁶⁶ Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης - Επιδόσεις - Ευρωπαϊκή Επιτροπή (europa.eu).

⁶⁷ Παράρτημα ΙΙΙ, άρθρο 1, στοιχείο β), του κανονισμού (ΕΕ) 2017/207.

Πλαίσιο 8

Δείκτες αποτελέσματος για την περίοδο 2014-2020 για την παρακολούθηση των αποκλίσεων μεταξύ των υπηκόων των χωρών υποδοχής στην ΕΕ και των ΥΤΧ

Οι ακόλουθοι δείκτες παρακολουθούν τις αποκλίσεις μεταξύ των δύο πληθυσμών όσον αφορά:

- το ποσοστό απασχόλησης,
- το ποσοστό ανεργίας,
- το ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εργασίας, δηλαδή το ποσοστό του ενεργού πληθυσμού,
- το ποσοστό των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση και την κατάρτιση,
- το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών που έχει ολοκληρώσει κάποιο κύκλο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και
- το ποσοστό του πληθυσμού που αντιμετωπίζει κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού.

95 Διαπιστώσαμε ότι οι δείκτες αποτελέσματος καθιστούσαν δυνατή την καταγραφή των τάσεων στον τομέα της ένταξης στα κράτη μέλη και στην ΕΕ επί σειρά ετών. Παραδείγματος χάριν, το ποσοστό των ΥΤΧ που εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση και την κατάρτιση αυξήθηκε μεταξύ του 2014 και του 2023 στη Γερμανία (από 24,2 % σε 29,5 %), σε αντίθεση με τη γενική τάση στην ΕΕ (28,5 % έναντι 25,3 %).

96 Ωστόσο, διαπιστώσαμε επίσης ότι δεν ήταν δυνατόν να μετρηθούν με ακρίβεια οι συγκεκριμένες επιδράσεις των μέτρων ένταξης που χρηματοδοτήθηκαν από το TAME με τη χρήση δεικτών αποτελέσματος για την περίοδο 2014-2020. Και αυτό, επειδή οι τάσεις όσον αφορά την ένταξη επηρεάστηκαν και από εξωτερικούς παράγοντες ή άλλα εθνικά μέτρα. Ήταν επίσης δύσκολο να διαχωριστούν οι επιδράσεις της στήριξης του TAME, καθώς οι προϋπολογισμοί στο πλαίσιο του ταμείου ήταν μικροί σε σύγκριση με τις εθνικές πολιτικές ένταξης (σημείο 34).

97 Πέραν των εκροών, αξιολογήσαμε επίσης κατά πόσον η παρακολούθηση των έργων παρείχε πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα των έργων που χρηματοδοτήθηκαν από το TAME για την ένταξη ΥΤΧ. Στη Γαλλία, διαπιστώσαμε ότι η υπεύθυνη αρχή είχε αναθέσει σε εξωτερικό πάροχο υπηρεσιών τη διενέργεια επισκέψεων αξιολόγησης τουλάχιστον στο 50 % των φορέων υλοποίησης έργων, προκειμένου να αξιολογήσει την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων. Ωστόσο, από την εξέταση δείγματος 20 έργων υπό επιμερισμένη διαχείριση στα κράτη μέλη τα οποία επισκεφθήκαμε, προέκυψε ότι η παρακολούθηση από τις αρχές (*παράρτημα I* – κριτήριο 5) επικεντρωνόταν ως επί το πλείστον στις εκροές, χωρίς σαφή αναφορά στα αποτελέσματα, τα οποία ενίοτε ήταν άυλα και, ως εκ τούτου, δύσκολο να αξιολογηθούν.

Η παρακολούθηση των αποτελεσμάτων ενισχύθηκε για την περίοδο 2021-2027

98 Η Επιτροπή, μεταξύ των κύριων διδαγμάτων που αντλήθηκαν από την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, υπογράμμισε την ανάγκη να ενισχυθεί η ποιότητα της παρακολούθησης των επιδόσεων, με τακτικότερα και περισσότερο αξιόπιστα δεδομένα για τους δείκτες αποτελέσματος⁶⁸.

99 Όσον αφορά τους τέσσερις δείκτες αποτελέσματος που εφαρμόζονται στο TAME για την περίοδο 2021-2027⁶⁹, διαπιστώσαμε ότι έχει σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά την αντιμετώπιση της αδυναμίας που περιγράφεται στο σημείο **96**. Από τις εργασίες μας στα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήσαμε επισκέψεις, προέκυψε ότι οι δείκτες αυτοί μπορούσαν να συνδεθούν ευκολότερα με τις δραστηριότητες του TAME (*πλαίσιο 9*) σε σύγκριση με εκείνους της περιόδου 2014-2020. Οι νέοι δείκτες περιλήφθηκαν στα εθνικά προγράμματα που εγκρίθηκαν στην αρχή της περιόδου προγραμματισμού και τα δεδομένα προήλθαν από έργα που έλαβαν στήριξη από το TAME. Αυτό το νέο πλαίσιο αναφοράς στοιχείων αναδεικνύει τις αδυναμίες όσον αφορά την αξιοπιστία των εκθέσεων των έργων της περιόδου 2014-2020 που αναφέρονται στο σημείο **82**.

⁶⁸ Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης - Επιδόσεις - Ευρωπαϊκή Επιτροπή (europa.eu).

⁶⁹ Παράρτημα VIII του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147.

Πλαίσιο 9

Δείκτες αποτελέσματος για την περίοδο 2021-2027 που συνδέονται με τις δραστηριότητες του TAME

- Αριθμός συμμετεχόντων σε μαθήματα γλωσσών που έχουν βελτιώσει το επίπεδο επάρκειάς τους στη γλώσσα τουλάχιστον κατά ένα επίπεδο
- Αριθμός συμμετεχόντων που δηλώνουν ότι η δραστηριότητα ήταν χρήσιμη για την ένταξή τους
- Αριθμός συμμετεχόντων που υπέβαλαν αίτηση για την αναγνώριση ή αξιολόγηση επαγγελματικών προσόντων ή δεξιοτήτων αποκτημένων σε τρίτη χώρα
- Αριθμός συμμετεχόντων που έχουν υποβάλει αίτηση για καθεστώς μακράς διαρκείας

Συμπεράσματα και συστάσεις

100 Το γενικό συμπέρασμα στο οποίο καταλήγουμε είναι ότι, αν και η στήριξη από το ελεγχθέν Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME) εξυπηρέτησε τον σκοπό της ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών (ΥΤΧ) στην ΕΕ, ο αντίκτυπος της στήριξης αυτής δεν κατέστη δυνατό να αποδειχθεί.

101 Διαπιστώσαμε ότι το νομοθετικό πλαίσιο παρείχε σαφή βάση για την παρέμβαση του TAME (σημεία 29-31). Το επίπεδο της χρηματοδότησης μέτρων ένταξης από το TAME ήταν χαμηλό σε ορισμένα κράτη μέλη σε σύγκριση με το αντίστοιχο από άλλες διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης (σημεία 32-34). Υπάρχει κίνδυνος η διοικητική πολυπλοκότητα του TAME να περιορίσει την προστιθέμενη αξία του (σημεία 35-39). Στα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε, διαπιστώσαμε ομοιότητες στις γενικές αρχές της πολιτικής ένταξης των ΥΤΧ και στις κατηγορίες δικαιούχων που καλύπτονται από το TAME. Ταυτόχρονα, αυτά τα κράτη μέλη αξιοποίησαν την ευελιξία που προσφέρει το ταμείο για την υποστήριξη των εθνικών πολιτικών ένταξης με αρκετά διαφορετικούς τρόπους (σημεία 40-47).

102 Όσον αφορά την περίοδο 2014-2020, διαπιστώσαμε περιορισμένο συντονισμό μεταξύ του TAME και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ). Δεν εντοπίσαμε παραδείγματα ορθής πρακτικής όσον αφορά τη συντονισμένη χρήση των δύο ενωσιακών ταμείων (του TAME και του ΕΚΤ) κατά την περίοδο 2014-2020 για τη χρηματοδότηση ολοκληρωμένων πορειών ένταξης. Τέτοιο παράδειγμα θα ήταν, λόγου χάριν, η συνέχιση, μεσοπρόθεσμα, στο πλαίσιο του ΕΚΤ κάποιου μέτρου πρώιμης ένταξης που είχε χρηματοδοτηθεί από το TAME. Από την άλλη, διαπιστώσαμε πρόοδο όσον αφορά την οριοθέτηση μεταξύ των δύο ταμείων την περίοδο 2021-2027 (σημεία 48-53).

Σύσταση 1 – Να αναλυθούν τρόποι προσδιορισμού των χρηματοδοτικών κενών και εξορθολογισμού του προγραμματισμού της στήριξης από το TAME για την ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών

Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων κάθε πλευράς, πρέπει να αναλύσει τρόπους:

- α) προσδιορισμού των χρηματοδοτικών κενών και πιθανών συνεργιών μεταξύ των πηγών χρηματοδότησης που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών·
- β) εξορθολογισμού του προγραμματισμού της στήριξης του TAME για την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών, προκειμένου τα εν λόγω κενά να καλυφθούν με στοχευμένο τρόπο.

Ημερομηνία-στόχος: μέχρι το τέλος του 2026

103 Διαπιστώσαμε ότι τα μέτρα ένταξης που υποστηρίχθηκαν από το TAME ανταποκρίνονταν μεν σε ανάγκες στον τομέα της ένταξης, αλλά δεν προσαρμόζονταν κατά τρόπο συστηματικό στις ανάγκες συγκεκριμένων ομάδων (σημεία [56-61](#)). Μολονότι η αναγνώριση των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων αποκτά ολοένα μεγαλύτερη σημασία για την ένταξη στην αγορά εργασίας, η στήριξη από το TAME στον τομέα αυτό υπήρξε οριακή (σημεία [62-69](#)). Διαπιστώσαμε ότι τα έργα υλοποίησαν σε μεγάλο βαθμό τις προγραμματισμένες εκροές τους, αλλά δεν διενεργήθηκαν επαρκείς εκτιμήσεις κόστους (σημεία [70-77](#)).

Σύσταση 2 – Να συγκεντρωθούν, να αναλυθούν και να διαδοθούν βέλτιστες πρακτικές για τη στήριξη μέτρων ένταξης από το TAME

Σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, η Επιτροπή πρέπει:

- α) να συλλέξει, να αναλύσει και να διαδώσει πληροφορίες τόσο σχετικά με βέλτιστες πρακτικές όσο και σχετικά με τις προκλήσεις που συνεπάγεται η προσαρμογή της στήριξης του TAME στις ανάγκες συγκεκριμένων ομάδων στον τομέα της ένταξης, καθώς και σχετικά με άλλα, ολοένα αυξανόμενης σημασίας θέματα στον τομέα αυτό·
- β) να εντοπίσει και να διαδώσει βέλτιστες πρακτικές για την ανάλυση και την τεκμηρίωση του εύλογου χαρακτήρα των δαπανών των έργων, λόγου χάριν ελέγχοντας κατά πόσον είναι λογικές σε σύγκριση με κατάλληλους δείκτες αναφοράς ή τις τιμές της αγοράς.

Ημερομηνία-στόχος: μέχρι το τέλος του 2026

104 Η Επιτροπή εξέταζε τα στοιχεία που υπέβαλλαν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο ενός δομημένου συστήματος, αλλά η ποιότητα των δεδομένων εξακολουθούσε να μην είναι δεδομένη (σημεία **79-82**). Στις περισσότερες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη δεν αύξησαν τις τιμές-στόχο τους, όσον αφορά τον αριθμό των συμμετεχόντων και τα αποτελέσματα, κατ' αναλογία προς τις αυξήσεις του προϋπολογισμού για την ένταξη της περιόδου 2021-2027 (σημεία **83-87**). Η συμβολή του TAME στην ένταξη των ΥΤΧ ήταν δύσκολο να αξιολογηθεί (σημεία **88-99**), και τα δεδομένα σχετικά με τις εκροές του TAME παρείχαν ελλιπείς πληροφορίες για τους συμμετέχοντες (σημεία **91-93**). Οι δείκτες αποτελέσματος που χρησιμοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2014-2020 παρουσίαζαν αδυναμίες (σημεία **94-97**). Ωστόσο, η παρακολούθηση των αποτελεσμάτων ενισχύθηκε για την περίοδο 2021-2027. Οι τέσσερις νέοι δείκτες αποτελέσματος μπορούσαν να συνδεθούν με τις δραστηριότητες του TAME ευκολότερα από ό,τι εκείνοι της περιόδου 2014-2020 (σημεία **98-99**). Τέλος, διαπιστώσαμε ότι τα κράτη μέλη δεν παρακολουθούσαν τις πορείες ένταξης (σημεία **89-90**).

Σύσταση 3 – Να βελτιωθεί η αξιοπιστία των δεδομένων για τα έργα και της παρακολούθησης και της αναφοράς στοιχείων σχετικά με τη στήριξη της ένταξης από το TAME

Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, πρέπει:

- α) να υποστηρίξει περαιτέρω τα κράτη μέλη προκειμένου να ενισχυθεί η αξιοπιστία των αναφερόμενων δεδομένων για τα έργα και να βελτιωθούν συνολικά οι πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις, για παράδειγμα ζητώντας συστηματικά από τα ενδιαφερόμενα εξωτερικά μέρη (όπως οι αρχές ελέγχου) να επαληθεύουν τα στοιχεία που αναφέρονται σε σχέση με τους δείκτες εκροής των έργων και ενθαρρύνοντας τους ελέγχους ποιότητας των δεδομένων (όσον αφορά την πληρότητα, τη συνέπεια και την ευλογοφάνειά τους) από εξωτερικούς αξιολογητές·
- β) να διαδώσει παραδείγματα ορθών πρακτικών όσον αφορά την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της στήριξης του TAME για την ένταξη, τόσο μεταξύ όσο και εντός των κρατών μελών.

Ημερομηνία-στόχος: μέχρι το τέλος του 2026

Σύσταση 4 – Να αναλυθούν τρόποι βελτίωσης του πλαισίου αναφοράς στοιχείων, ώστε να καταστεί δυνατή η αξιολόγηση των επιδόσεων της στήριξης του TAME στις πορείες ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών

Η Επιτροπή πρέπει να αναλύσει τρόπους βελτίωσης του πλαισίου αναφοράς στοιχείων, προκειμένου να λαμβάνει δεδομένα χρήσιμα για την εκτίμηση των επιδόσεων της στήριξης του TAME στις πορείες ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών, στο πλαίσιο της αξιολόγησης της υλοποίησης του ταμείου.

Ημερομηνία-στόχος: μέχρι το τέλος του 2026

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα ΙΙΙ, του οποίου προεδρεύει η Bettina Jakobsen, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 22ας Οκτωβρίου 2024.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Tony Murphy
Πρόεδρος

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι – Αποτελέσματα της επισκόπησης των υπό επιμερισμένη διαχείριση έργων της περιόδου 2014-2020 που επιλέξαμε

Κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν για την ανάλυση	Αριθμός έργων που εξετάστηκαν	Αποτελέσματα του συνολικού δείγματος έργων
	19 ισχύει 1 δεν ισχύει	εκπληρώθηκε ● εκπληρώθηκε εν μέρει ● δεν εκπληρώθηκε ●
1. Υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι, κατά την αξιολόγηση της αίτησης, το κράτος μέλος εξέτασε ενδελεχώς την αντιστοιχία των στόχων που τέθηκαν για το έργο με τους πόρους που διατέθηκαν;	19 1	26 % 74 %
2. Υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το κράτος μέλος έχει επαληθεύσει την απουσία διπλής χρηματοδότησης από το TAME και το ΕΚΤ;	20 0	100 %
3. Υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το κράτος μέλος εξέτασε τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών του έργου, μεταξύ άλλων χρησιμοποιώντας πίνακες μέσου κόστους ή συγκρίνοντάς τες με εκείνες άλλων παρόμοιων έργων;	20 0	5 % 65 % 30 %
4. Υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το κράτος μέλος έχει εποπτεύσει την υλοποίηση των μέτρων και την τήρηση του χρονοδιαγράμματος;	20 0	75 % 15 % 10 %
5. Υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το κράτος μέλος παρακολούθησε την ποιότητα των εκρών και των αποτελεσμάτων του έργου;	20 0	35 % 65 %
6. Υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το κράτος μέλος έχει επαληθεύσει την αξιοπιστία των δεικτών που ανέφερε ο δικαιούχος;	18 2	39 % 22 % 39 %

Σημ.: Η αρίθμηση των κριτηρίων ακολουθεί τα στάδια του κύκλου διαχείρισης των έργων.

Πηγή: Αξιολόγηση του ΕΕΣ, βάσει δεδομένων των έργων που διαβίβασαν οι εθνικές αρχές.

Παράρτημα II – Επιλεγέντα έργα της περιόδου 2014-2020

	Κράτος μέλος - Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Κατηγορία δικαιούχου	Σκοπός του έργου	Πληρωμή του TAME (σε ευρώ)
Επιμερισμένη διαχείριση				
#1	Γερμανία	Ένωση	Κατάρτιση για οργανώσεις μεταναστών, ώστε με τη σειρά τους να βοηθήσουν άλλες οργανώσεις μεταναστών να αναπτύξουν δεξιότητες (πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα).	366 036
#2		Ένωση	Κατάρτιση εκπαιδευτικών σχετικά με τον τρόπο εκπαίδευσης παιδιών που έχουν βιώσει τραύμα, με στόχο τη βελτίωση των σχολικών επιδόσεων των παιδιών προσφύγων.	629 764
#3		Ένωση	Ανάπτυξη διαδικτυακής πλατφόρμας για τους μετανάστες, η οποία θα παρέχει πληροφορίες σχετικά με την καθημερινή ζωή στη Γερμανία (αναζήτηση εργασίας κ.λπ.).	859 795
#4		Ένωση	Υποστήριξη της νόμιμης μετανάστευσης εργατικού δυναμικού από το Κόσοβο στη Γερμανία με τη διευκόλυνση της αναγνώρισης των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων.	159 887
#5		Τοπική αρχή	Διαπολιτισμική κατάρτιση και επικοινωνία για διοικητικούς υπαλλήλους μεγάλου γερμανικού δήμου, με σκοπό τον εντοπισμό κενών στην απασχόληση των μεταναστών.	386 530
#6	Ισπανία	Ένωση	Δημιουργία χώρων όπου οι μετανάστες μπορούν να πραγματοποιούν συναντήσεις με τους παράγοντες του σχολικού συστήματος (εκπαιδευτικούς, μαθητές, οικογένειες).	72 568

	Κράτος μέλος - Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Κατηγορία δικαιούχου	Σκοπός του έργου	Πληρωμή του ΤΑΜΕ (σε ευρώ)
#7		Ένωση	Δημιουργία τοπικών δικτύων με ενώσεις και κοινωνικούς φορείς με σκοπό την υποστήριξη της συμβίωσης μεταναστών και μελών της κοινωνίας υποδοχής.	128 937
#8		Ένωση	Στήριξη δικτύων καταπολέμησης των προκαταλήψεων. Μια διεπιστημονική ομάδα επαγγελματιών αναλάμβανε δράση σε περιπτώσεις άμεσων και έμμεσων διακρίσεων.	143 255
#9		Ένωση	Ατομικές και ομαδικές συζητήσεις με μετανάστριες με σκοπό την ενημέρωση και ευαισθητοποίησή τους για θέματα που αφορούν την υγεία τους και την πρόληψη της έμφυλης βίας.	65 532
#10		Υπουργείο	Μόνιμο Παρατηρητήριο για τη Μετανάστευση: συγκέντρωση στατιστικών στοιχείων για τη μετανάστευση από δημόσια μητρώα και δημοσίευσή τους στο διαδίκτυο, για τη βελτίωση των γνώσεων σχετικά με τη μετανάστευση.	288 657
#11	Γαλλία	Ένωση	Ανάπτυξη μαθημάτων και υλικού σχετικά με τα δικαιώματα των αλλοδαπών στη Γαλλία, με στόχο την ενίσχυση των δεξιοτήτων των κοινωνικών λειτουργών που υποστηρίζουν ΥΤΧ.	159 059
#12		Ένωση	Μέτρα ένταξης απευθυνόμενα σε 7 000 δικαιούχους διεθνούς προστασίας, για τη διευκόλυνση της πρόσβασής τους στην απασχόληση και τη στέγαση.	1 172 907

	Κράτος μέλος - Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Κατηγορία δικαιούχου	Σκοπός του έργου	Πληρωμή του TAME (σε ευρώ)
#13		Κρατικός φορέας	Μαθήματα πολιτικού εγγραμματισμού για ΥΤΧ (CIR): διδασκαλία των αξιών και των θεσμών της Γαλλικής Δημοκρατίας σε περίπου 100 000 ΥΤΧ ετησίως και ενημέρωσή τους σχετικά με θέματα καθημερινής ζωής και πρόσβασης στην απασχόληση.	15 597 140
#14		Δημοτικό συμβούλιο	Δημιουργία κέντρου ημέρας και υπνωτηρίου, καθώς και δράσεις εκτός δομών στην περιοχή, προκειμένου να βοηθηθούν οι μετανάστες νεαρής ηλικίας να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες προστασίας και φροντίδας των παιδιών.	1 837 424
#15		Κρατικός φορέας	Γλωσσική κατάρτιση για ΥΤΧ (CIR) με στόχο την απόκτηση γλωσσικών δεξιοτήτων επιπέδου A1 του ευρωπαϊκού πλαισίου αναφοράς για τις γλώσσες.	3 831 256
#16		Τοπική αρχή	Κατάρτιση νεοαφιχθέντων γονέων από επικεφαλής εκπροσώπους των αντίστοιχων κοινοτήτων που μιλούν την ίδια γλώσσα.	185 140
#17	Σουηδία	Επαγγελματική ένωση	Το εργαλείο επικύρωσης δεξιοτήτων του κλάδου μεταφράστηκε σε πέντε διαφορετικές γλώσσες, με σκοπό να διευκολυνθεί η επικύρωση των δεξιοτήτων των ΥΤΧ και να βοηθηθούν ώστε να πληρούν τις απαιτήσεις για διάφορους επαγγελματικούς ρόλους.	652 248
#18		Τοπική αρχή	Ένα διοικητικό συμβούλιο συνεργάστηκε με περίπου δέκα δήμους, καθώς και με εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών και με την υπηρεσία απασχόλησης για να βοηθήσει τους ΥΤΧ να ενταχθούν στην αγορά εργασίας.	1 041 248

	Κράτος μέλος - Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Κατηγορία δικαιούχου	Σκοπός του έργου	Πληρωμή του ΤΑΜΕ (σε ευρώ)
#19		Κρατικός φορέας	Τέσσερις κυβερνητικές υπηρεσίες ανέπτυξαν μια ψηφιακή λύση για την απλούστευση της διαδικασίας για τους ΥΤΧ που επιθυμούν να εργαστούν στη Σουηδία.	2 121 287
#20		Κρατικός φορέας	Στο πλαίσιο του έργου εκσυγχρονίστηκαν τα υφιστάμενα και αναπτύχθηκαν νέα συστήματα ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων για άδειες εργασίας, θεωρήσεις, οικογενειακή επανένωση, σπουδαστές και ασυνόδευτους ανηλίκους, κ.ά.	5 005 338
ΣΥΝΟΛΟ				34 704 008
Άμεση διαχείριση				
#21	Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Κοινοπραξία επτά ενώσεων από τη Γαλλία και την Ιταλία	Το έργο αποσκοπούσε στην ανάπτυξη της πρόσβασης σε διεθνή προστασία. Διευκόλυνε την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και ενίσχυσε τις ικανότητες των συμμετεχουσών οργανώσεων.	725 302
#22	Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Κοινοπραξία 10 δικαιούχων από το Βέλγιο, τη Γαλλία, την Ιταλία, την Πορτογαλία, την Ισπανία και τη Σουηδία	Η κοινοπραξία δημιούργησε ένα δίκτυο περιφερειών από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, ανέπτυξε πρακτικές για τη διευκόλυνση της μεταφοράς γνώσεων και ανέπτυξε ένα σύνολο δεικτών.	1 614 787

Πηγή: Δεδομένα έργων προερχόμενα από τις εθνικές αρχές και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Συντομογραφίες

CIR: *Contrat d'intégration républicaine* (γαλλικό πρόγραμμα που καλύπτει μετανάστες)

EIIPA: *Enquête longitudinale sur l'intégration des primo-arrivants* (Διαχρονική έρευνα σχετικά με την ένταξη των νεοαφιχθέντων μεταναστών)

EKT: Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

EKT+: Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+

ΚΠΠΑ: Κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης

ΠΔΠ: Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

TAME: Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης

ΥΤΧ: Υπήκοος τρίτης χώρας

Γλωσσάριο

Ανάληψη υποχρέωσης: Ποσό στον προϋπολογισμό που προορίζεται ειδικά για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένης δαπάνης, όπως σύμβασης ή συμφωνίας επιχορήγησης.

Ανώτατο όργανο ελέγχου: Ανεξάρτητος εθνικός φορέας, αρμόδιος για τον έλεγχο των κρατικών εσόδων και δαπανών.

Άσυλο: Προστασία που παρέχεται από ένα κράτος σε άτομα από μian άλλη χώρα που διαφεύγουν από δίωξη ή σοβαρό κίνδυνο.

Δείκτης αποτελέσματος: Μετρήσιμη μεταβλητή που παρέχει πληροφορίες για την αξιολόγηση των άμεσων συνεπειών των υποστηριζόμενων έργων στον πληθυσμό-στόχο.

Δείκτης εκροής: Μετρήσιμη μεταβλητή που παρέχει πληροφορίες για την αξιολόγηση των προϊόντων ή των επιτευγμάτων ενός έργου.

Διαχειριστική αρχή: Εθνική, περιφερειακή ή τοπική αρχή (του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα) στην οποία κράτος μέλος αναθέτει τη διαχείριση προγράμματος χρηματοδοτούμενου από την ΕΕ.

Κανονισμός περί κοινών διατάξεων: Κανονισμός με τον οποίο θεσπίζονται οι κανόνες που διέπουν οκτώ ταμεία της ΕΕ, περιλαμβανομένων των τεσσάρων ταμείων της πολιτικής συνοχής. Ο ισχύων κανονισμός καλύπτει την περίοδο 2021-2027.

Κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης: Κανόνες και διαδικασίες για την αξιολόγηση των επιδόσεων του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης.

Πλαίσιο επιδόσεων: Ορόσημα και τιμές-στόχος που καθορίζονται σχετικά με σύνολο δεικτών για κάθε ειδικό στόχο εθνικού προγράμματος.

Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο: Το κατά κανόνα επταετούς διάρκειας πρόγραμμα δαπανών της ΕΕ, στο οποίο ορίζονται προτεραιότητες (βάσει στόχων πολιτικής) και ανώτατα όρια. Παρέχει τη δομή εντός της οποίας καθορίζονται οι ετήσιοι προϋπολογισμοί της ΕΕ, με ανώτατα όρια για κάθε κατηγορία δαπανών.

Πορεία ένταξης: Συντονισμένη δράση σε διάφορους τομείς πολιτικής, σε επίπεδο τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αρχών και με χρηματοδότηση από τα κράτη μέλη και την ΕΕ, με στόχο να βοηθηθούν οι μετανάστες από τρίτες χώρες να υπερπηδήσουν τα εμπόδια στην πορεία τους προς την ένταξη.

Πρόσφυγας: Πρόσωπο που απολαύει διεθνούς προστασίας, έχοντας αναγκαστεί να εγκαταλείψει τη χώρα του λόγω δίωξης, πολέμου ή βίας.

Προσωρινή προστασία: Δικαίωμα διαμονής, εργασίας και πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες σε κράτος μέλος της ΕΕ, χορηγούμενο για περιορισμένο χρονικό διάστημα σε άτομα που έχουν εκτοπιστεί και δεν μπορούν να επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους εκτός της ΕΕ.

Απαντήσεις της Επιτροπής

<https://www.eca.europa.eu/el/publications/sr-2024-26>

Χρονογραμμή

<https://www.eca.europa.eu/el/publications/sr-2024-26>

Κλιμάκιο ελέγχου

Στις ειδικές εκθέσεις του ΕΕΣ παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτό διενεργεί επί πολιτικών και προγραμμάτων της ΕΕ ή επί διαχειριστικών θεμάτων που αφορούν συγκεκριμένους τομείς του προϋπολογισμού. Το ΕΕΣ επιλέγει και σχεδιάζει τα εν λόγω ελεγκτικά έργα κατά τρόπο ώστε αυτά να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του πολιτικού και δημόσιου συμφέροντος.

Ο εν προκειμένω έλεγχος επιδόσεων διενεργήθηκε από το Τμήμα Ελέγχου ΙΙΙ (Εξωτερικές δράσεις, ασφάλεια και δικαιοσύνη), του οποίου προεδρεύει η Bettina Jakobsen, Μέλος του ΕΕΣ. Επικεφαλής του ελέγχου ήταν ο Viorel Ștefan, Μέλος του ΕΕΣ, συνεπικουρούμενος από τους Roxana Banica, προϊσταμένη του ιδιαίτερου γραφείου του, Dan-George Danielescu, σύμβουλο στο ιδιαίτερο γραφείο του, Pietro Puricella, διοικητικό στέλεχος, Bertrand Tanguy, υπεύθυνο έργου, και Erik Kotlarik, Paolo Rexha και Alexandre Si Serir, ελεγκτές. Οι Jennifer Schofield, Hakan Hellstrom, Janina Schmidt Maximo και Pablo Lledo Callejon παρείχαν γλωσσική υποστήριξη και η Dunja Weibel υποστήριξη στη δημιουργία των γραφικών.

Viorel Ștefan

Roxana Banica

Dan Danielescu

Pietro Puricella

Bertrand Tanguy

Erik Kotlarik

Alexandre Si Serir

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2024

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) ορίζεται στην [απόφαση αριθ. 6-2019 του ΕΕΣ](#) για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Ισχύει, επομένως, ως γενικός κανόνας ότι η περαιτέρω χρήση επιτρέπεται υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Κατά την περαιτέρω χρήση απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, απαιτείται πρόσθετη έγκριση.

Όταν παραχωρείται η έγκριση, αυτή ακυρώνει και αντικαθιστά την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στη χρήση.

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Γραφήματα 1, 4, 8 και 9 – Εικονίδια: Τα στοιχεία αυτά σχεδιάστηκαν με τη χρήση πόρων της [Flaticon.com](#). © Freepik Company S.L. Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, οι λογότυποι και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση.

Το σύνολο των ιστότοπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός του ονόματος χώρου «europa.eu» παρέχει συνδέσμους προς ιστότοπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν έχει έλεγχο επ' αυτών, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ

Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.

HTML	ISBN 978-92-849-3359-4	ISSN 1977-5660	doi: 10.2865/9001526	QJ-01-24-012-EL-Q
PDF	ISBN 978-92-849-3360-0	ISSN 1977-5660	doi: 10.2865/1963512	QJ-01-24-012-EL-N

Το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME) είναι ένα από τα μέσα που χρησιμοποιεί η ΕΕ προκειμένου να στηρίζει μέτρα ένταξης των μεταναστών. Στο πλαίσιο του ελέγχου μας, αξιολογήσαμε κατά πόσον η Επιτροπή και τα κράτη μέλη χρησιμοποίησαν κατά τρόπο άρτιο και αποτελεσματικό τη στήριξη του TAME. Πραγματοποιήσαμε επισκέψεις ελέγχου στη Γερμανία, την Ισπανία, τη Γαλλία και τη Σουηδία και διαπιστώσαμε ότι, αν και η στήριξη από το TAME εξυπηρέτησε τον σκοπό της ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών στην ΕΕ, ο αντίκτυπός της δεν κατέστη δυνατό να αποδειχθεί. Διαπιστώσαμε επίσης ότι υπάρχει κίνδυνος η διοικητική πολυπλοκότητα του ταμείου να περιορίζει την προστιθέμενη αξία του. Διατυπώνουμε τέσσερις συστάσεις που αποσκοπούν στην αύξηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των μελλοντικών δράσεων στον τομέα της ένταξης των μεταναστών.

Ειδική έκθεση του ΕΕΣ υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 287, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ. +352 4398-1

Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/contact
Ιστότοπος: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors